

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVII Rugsėjis – September 22, 1972 Nr. 73

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŪKINĖ BŪKLĖ

Kodėl nemažėja bedarbių skaičius?

Rinkimams artėjant daug dėmesio kreipiamą į krašto ūkinę būklę, nes normaliai padėtis kišenėje nulemia rinkimų nuotakas. Už tat ir pranešime apie Kissingerio viešnagę Maskvoje visų pirma pabrėžiamas ūkinis momentas. Artimiausioje ateityje žadama susitarti su sovietais dėl prekybos pagyvavimo ir 2-jo pasaulinio karo skolų likvidavimo. JAV prekybos apyvartoje tie susitarimai sudarys labai mažą nuosimti. Jie daugiau reikalingi sovietams negu amerikiečiams, tačiau geriau šis tas negu nieko. Jei Europos politinė vienybė dabar atrodo tikras, nors dar tolimas dalykas, tai dėl to kaltas tik Bendrosios Rinkos pasisėkimas. Karo lengviausia išvengti prekybiniais sandėriais.

Nepaisant to, kad po 2-rojo pasaulinio karo JAV ūkinė gerovė daugiau negu bet kada priklauso nuo santykių su užsieniais, jos pagrindą vis dar sudaro vidaus būklė. Kalbant apie ją reikia pastebėti, kad ir kapitalistinio ūkio raidoje daug ką galima išpėti. Pavyzdžiui, prezidento ūkiniame pranešime šių metų pradžioje buvo pranašaujamas visos ūkinės apyvartos (Gross National Product) padidėjimas 6 nuosimčiais ir kainų pa-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kilimas 3,25%. (Pereitų metų atitinkami skaičiai buvo 2,7 ir 4,7).

Pirmųjų 8 mėnesių duomenys liudija, kad taip ir atsitiko. GNP padidėjo, 6,2%, o kainos pakilo 3,3%. Administracijos viltys tačiau nepasiteisino bedarbių skaičiuje. Buvo tikėtasi, kad jis sumažės iki 5%. Rugsėčio mėn. jis tačiau siekė 5,6%, atseit, palyginti nedaug pasikeitė nuo blogiausio stoviopaskutinės recesijos metu 1970 metų gruodžio mėn., kada siekė 6,1%.

Tam yra daug priežasčių. Iš tikro darbininkų skaičius civiliniame sektoriuje per paskutinius 8 mėnesius padidėjo 1,6 milijonų žmonių, iš jų tik 300.000 atėjo iš bedarbių armijos, kiti atėjo iš šalies. Visų pirma beveik 250.000 vyrų buvo sumažintos karinės pajėgos, antra daugiau darbu negu kada nors anksčiau pradėjo ieškoti (ir rasti) iki šiol nedirbusios moterys. Šiuo metu JAV dirba apie 86,3 milijonai žmonių, jų tarpe 48,6 mil. vyrų ir 29,6 milijonai moterų. Paskutiniųjų tarpe yra didesnė ir bedarbė, būtent 5,5%, kai tuo tarpu vyrų bedarbių tėra 4,1%. Daugiausiai bedarbių yra tačiau jauni-

mo iki 21 m. amžiaus tarpe -- 16,7%.

Idomu, kad nors politikai rinkiminiais metais ir daug verkia dėl bedarbių dalies, tačiau praktika moko, kad bedarbių skaičiaus sumažėjimas iki 4% jau išsukia didelį infliacijos padidėjimo pavojų. Bedarbės sumažėjimas iki to procento sukelia varžytines dėl darbo pasiūlos tarp įmonių, kas veda prie atlyginimo pakėlimo. Jau ir dabar prie palyginti aukštojo bedarbės lygio jaučiamas kvalifikuotų darbininkų trūkumas.

Dėl to galima įtarti, kad administracijos ekonomistai metų pradžioje gerai išpėję tolimesnę ūkinę raidą, buvo tyčia per optimistiški kalbėdami apie bedarbių skaičių. Kaip sakėme, politikams nepatartina kalbėti atvirai. Jie negali sakyti, kad laisvame ūkyje tam tikras bedarbių skaičius yra būtina rei-

VIENINGA IR DARNI VEIKLA

VLIko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas Dirvos bendradarbei E. Čekienei pasisako

aktualiais VLIko veiklos klausimais

-- Brazinskių byla, kuria taip rūpinasi VLIKas ir visi lietuviai, kaip žinome, jau prasidėjo ir vėl atidėta iki spalio 12 dienos. Koks šiuo metu bylos stovis ir kaip ilgai dar tęsis?

-- VLIKas patenkintas Brazinskių advokato Yardimci pasisėkimu galutinai sugriauti sovietų reikalavimą grąžinti juos Lietuvos okupantui. I pirmą teismo sesiją at-

kalingas, ir prispausti atsakyti, jie paprastai vengia paminėti magiška skaičių, kuri peržengus prasidėtų infliacinis spaudimas.

Kad to išvengus ir visus aprūpinus darbu -- tokios laimingos formulės dar niekas neišrado. Perspektivos tačiau yra tokios, kad bedarbių skaičius ūkiniam atkurtumui besitęsiant ir toliau mažės, bet palyginti labai nežymiai.

vyko du oficialūs sovietų ambasados Ankaroj atstovai, lydimi turkų advokatų ir padarė demaršą pareiškdami teisėjams, kad Turkijos teismas yra nekompetetingas spręsti jų bylą ir, kad ji turi būti perkelta Sovietų Sąjungon.

Brazinskių advokatas padarė žodinį ir raštinį pareiškimą priešingą rusų reikalavimams ir teisėjai vienbalsiai nutarė, jog Turkijos teismai yra kompetetingi tą bylą spręsti ir ją spręst. Rugsėčio 23 d. įvyko pirmieji Brazinskių apklausinėjimai, kurių metu jie abu pareiškė, kad jie yra Lietuvos, o ne Sovietų Sąjungos piliečiai, kad Pranas Brazinskas veikęs prieš sovietus pagrindinėje ir politiniuose sumetimais iš Sovietų Sąjungos pabėgo.

Turkijos teismuose yra paprotys, kad byla nėra sprendžiama jeigu yra didesnio pobūdžio, vienoje sesijoje, bet ke-

liose. Sekanti sesija pagal teismo kalendorių yra paskirta spalio 12 dieną. Kiek tų sesijų bus, tiksliai dabar sunku pasakyti, bet jų gali būti keletas ar gal net daugiau. Brazinskių advokatas deda visas pastangas, kad laikotarpiu tarp sesijų būtų galimai trumpesni.

-- Buvo skelbta, kad VLIKas rengiasi išleisti anglų kalba veikalą apie vokiečių - rusų sąmokslą panaikinti Lietuvos nepriklausomybę. Koks jis bus ir kada maždaug tas veikalas pasirodys?

-- Mes dažnai kalbam apie Stalino - Hitlerio sąmokslą užgrobti Pabaltiją, kuri populiariai vadinama Molotovo - Ribentropo paktu. Tuo klausimu yra nemaža rašyta, bet ligi šiol mes lietuviai nepristatėme šio gėdingo įvykio pasauliui žiūrint iš Lietuvos požiūrio taško. Ypatingai dabar, kuomet yra sudarinėjamos įvairios sutartys, kaip pav., tarp Vakarų Vokietijos Rusijos bei Lenkijos, yra svarbu pasauliui dokumentais įrodyti, jog Lietuva buvo Stalino ir Hitlerio auka.

Nemaža dokumentų, kurie ligi šiol buvo slapti ar nepaskelbti dabar yra prieinami, todėl VLIKas jau prieš kurį laiką nusprendė išleisti tų dokumentų rinkinį su komentarais. Ši knyga yra jau spaustuvėje renkama, daromos pirmosios korektūros. Redaktorius yra prof. A. Kazlas, bus apie 500 puslapių. Leidinys informacinis, mokslinis bei istorinis. Spausdina amerikiečių leidykla Robert Speller & Son's Publishers Inc. New York.

Šią knygą mes norim kuo plačiausiai paskleisti ypač užsienio politikų tarpe, jiems dar kartą iškeliant ir dokumentuotai įrodant neteisėtą Lietuvos aneksiją ir gėdingą Suvalkijos dalies, kuri vokiečiams niekad nepriklausė, pardavimą Stalinui už septynis ir pusę milijonų aukso dolerių.

-- Lietuvių visuomenės tarpe jaučiamas pasipiktinimas JAV generalinio konsulo R. Glaisieno oficialiu vizitu Vilniuje. Kokia Jūsų tuo klausimu nuomonė?

-- VLIKas tuo yralabai susirūpinęs ir per paskutinį pasikalbėjimą su ALTO pirmininku dr. K. Bobeliu šio mėn. 9 dieną aš jo prašiau, kad jis susitaręs su mūsų Atstovu Washingtonė išsiųskintų tos kelionės priežastis ir tikslus. Kuomet JAV paskyrė savo konsulą Leningrade, į jo geografinę sritį buvo įtraukti ir Pabaltijo kraštai, tačiau mes buvom užtik-

(Nukelta į 2 psl.)

Turkų laikraštis apie Brazinskių teismą ...

DİNLEYİCİLER ARANDI : Baba karayev'in duruşmasında iştirak edenlerin arasından dinleyicilerin bulunması istendi. Baba karayev'in duruşmasında iştirak edenlerin arasından dinleyicilerin bulunması istendi. (Telefoto: HURRIYET)

FOTOGRAFLARLA BABA - OGUL KARAYEVO'LARIN DURUŞMASI

BABA - OGUL DURUŞMADA : Baba - oğul Karayev'lerin duruşmasında iştirak edenlerin arasından dinleyicilerin bulunması istendi. Baba karayev'in duruşmasında iştirak edenlerin arasından dinleyicilerin bulunması istendi. (Telefoto: HURRIYET - FAYAL GEYIK)

SOVİYET İLGİLİLERİ DURUŞMADA : Baba karayev'in duruşmasında iştirak edenlerin arasından dinleyicilerin bulunması istendi. Baba karayev'in duruşmasında iştirak edenlerin arasından dinleyicilerin bulunması istendi. (Telefoto: HURRIYET - FAYAL GEYIK)

YARDIMCI SAVUNUYOR : Baba karayev'in duruşmasında iştirak edenlerin arasından dinleyicilerin bulunması istendi. Baba karayev'in duruşmasında iştirak edenlerin arasından dinleyicilerin bulunması istendi. (Telefoto: HURRIYET - FAYAL GEYIK)

ATSIŠAUKIMAS

JAUNIMO PETICIJOS REIKALU

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso didieji įvykiai jau praityje. Iš keturių kontinentų iš keturiolikos valstybių suvažiavę, pasisėmė daug žinių ir užsilaugavom naujiems uždaviniams. Dabar, sugrįžę į gyvenamąsias vietas ir trumpai pailsėję, turime ryžtis užbaigti ankstyvesnius užmojus ir ruoštis naujiems.

Vienas pagrindinių Jaunimo Kongreso darbų dar yra neužbaigtas. Tai Jaunimo Kongreso Komiteto paskelbta JAUNIMO PETICIJA, kuriai dabar turime skirti savo dėmesį ir pastangas. Turime angažuotis ir kitus jungti į Jaunimo Peticijos parašų rinkimo darbą.

Jaunimo Peticija siekiame atkreipti pasaulio o ypatingai Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Kurt Waldheim dėmesį į nesibaigiančias sovietų vykdomas represijas pavergtoje Lietuvoje. Mus skatina mūsų brolių ir seserų atviras pasipriešinimas, jų laisvės šauksmas, kuris įpareigoja dėti visas pasangas jungtis kovon už žmogaus ir tautos teises pavergtoje Lietuvoje!

Todėl, atsikvėpę nuo didžiųjų praeitos vasaros darbų, išnaujo pasiryždami skelbiame Jaunimo Peticijos parašų rinkimo vajų! Kreipiamės į visus laisvame pasaulyje gyvenančius lietuvius, o ypatingai jaunimą, jungtis į šį darbą.

Parašus turime rinkti visur, ypač kitataučių tarpe: darbovietėse, mokyklose ir universitetuose, prie bažnyčių ir parduotuvių, parengimuose, gatvėse ir kitur.

Jaunimo Peticijos Komisija, atlikdama parašų rinkimo koordinacinį darbą, palaiko ryšius su visais Jaunimo Metų komitetais ir Jaunimo Kongreso ryšininkais. Raginame kreiptis į vietinius JK-so talkininkus, kur bus teikiama informacija ir dalinami bei surenkami peticijos lapai. Arba kreiptis į Jaunimo Peticijos komisiją, adresu: 2100 S. 49 Court, Cicero, Ill. 60650.

Visi raginami jungtis į parašų rinkimo darbą. Ryžkimės surinkti 500.000 parašų. Savo parašu ir parašų rinkimu protestuokime prieš Lietuvos pavergėją ir lietuvių tautos naikintoją!

Jaunimo darbas ir širdis -- lietuvių tautos ateitis!

Antanas Kizlauskas

Jaunimo Peticijos komisijos pirmininkas

Krepšinis ir kitos olimpinės įvairenybės

ANTANAS LAUKAITIS

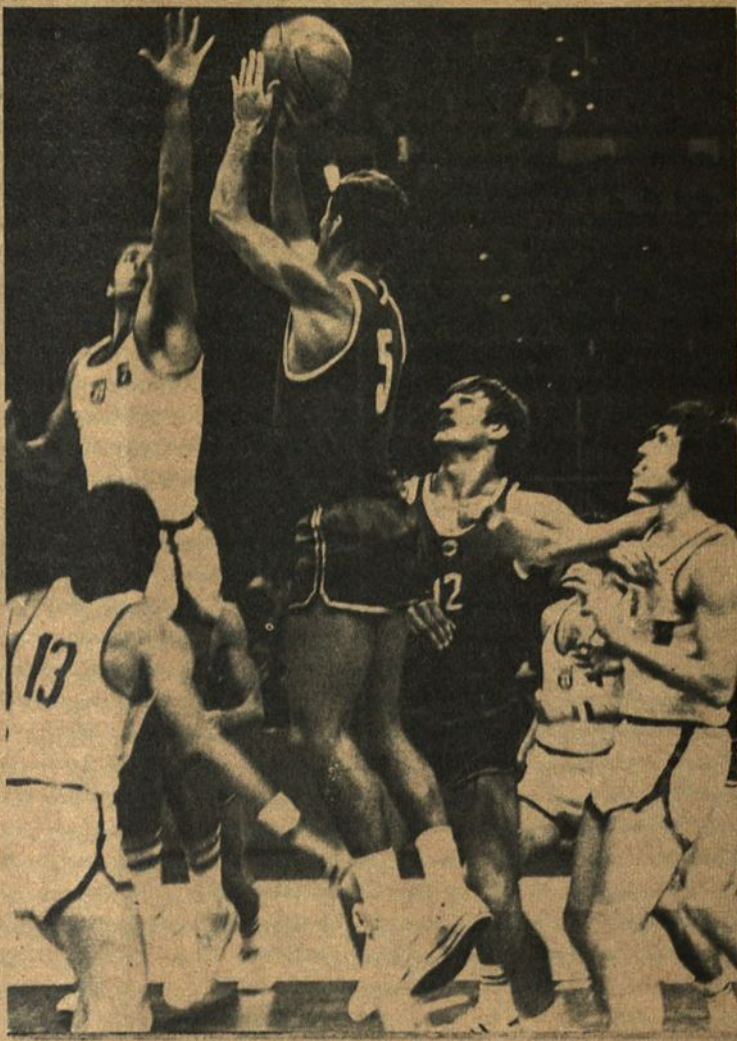
Ar todėl, kad krepšinis yra jau ilgą laiką tapęs mūsų tautinio sportu, ar todėl, kad ilgus metus aš pats žaidžiau krepšinį, ar todėl, kad net trijų valstybių krepšinio komandose žaidė lietuviai krepšinininkai, bet tiek aš, tiek ir kiti olimpiados svečiai, net iš Lietuvos, daugiausiai laiko praleisdavome krepšinio stadione. Tai puikus, apvalaus formo pastatas, kuriame yra tik sėdimos vietos ir kuriame bent iš kurios vietos yra labai geras matomumas. Pati salė randasi neolimpiname priemiestyje ir visai skirtingo miesto pusėje, tačiau veikiantieji visą laiką specialūs autobusai, nesudarė jokios transporto problemos, pristatant žiūrovus į stadioną ir vėliau į centrinę traukinių stotį, kas kelios minutės. Viduje stadiono, žaidynių metu yra neleidžiama rūkyti, tačiau koridoriniuose įrengimuose, be visų kitų smulkių suvenyrinių, maisto ir vaisvandenių parduotuvų yra ir mažas alaus baras, kuriame be alaus galima gauti ir tradicinių vokiškų dešrelių su priedais. Šalia stadiono, su tiesioginiu įėjimu, randasi ir puikus restoranas.

Krepšinis visų žaidynių metu sutraukė labai daug žiūrovų ir bilietų, ypatingai vakarais būdavo labai sunku eiliniam žiūrovui gauti, nors spekuliantai prieš rungtynes jų turėdavo nemažai, tik, žinoma, trigubomis ar net daugiau kainomis. Olimpinį finalų bilietas kainavo iki 150 marčių (45 dol.).

Visas olimpinis krepšinio turnyras, arba geriausia sakant, olimpinės žaidynės prasidėjo labai sklandžiai ir gražiai. Įdomesnės iš stipriųjų valstybių rungtynės buvo tarp Amerikos ir Brazilijos, kuriose brazilai ilgą laiką pirmavo ir tik amerikiečių vėlesnis pradėtas rimtas žaidimas jiems atnešė pergalę, bet sukelė daugelį abejones ir spėliojimus prieš Sov. S-gos užtikrintą kietą žaidimą.

Finalinė pabaiga patvirtino šį galvojimą ir privėdė amerikiečius prie realaus galvojimo, kad ir jie, nesudarę savo pačios stipriausios komandos ir prieš tai neturėję ilgesnio bendro susižaidimo, vien tik paskirų žaidėjų individualinėmis puikomis savybėmis visuomet negali laimėti. Aš,

visą žaidimą jie aikštėje parodė komandinį žaidimą, komandinį viens kito gerą supratimą ir pažinimą, o taip pat ir daug geresnius ir tikslesnius tolimesnius metimus. Žinoma, jei pergalės jie buvo verti, tai niekuomet aš negaliu sutikti su šia pergalę iškovojuusia pabaiga. Laiko tel-

Modestas Paulauskas (Nr. 5) rungtynių metu prieš Jugoslaviją. E. Gaškos nuotrauka

kaip ir daugelis mano įvairių valstybių krepšinio kolegų, tarp jų ir pačių amerikiečių, manome, kad Sov. S-gos rinktinės laimėjimas buvo visiškai pelnytas ir pilnai išsikrovotas, nes per

sėjų padaryta vienos ir trijų sekundžių klaida ir vėliau jau po žaidynių pabaigos, pirmąjį kartą amerikiečiams laimint vieno taško skirtumu su žiūrovų masiniu įsiveržimu į aikštę, sveikinant amerikiečius ir tolimesnis žaidynių pratęsimas trims sekundėmis, per kurias dėl amerikiečių neapdairumo ir gal žiopliškumo, priešininkų tapo padarytas metimas ir laimėjimas atduotas priešininkams, įsiveržę sovietinių gerbėjų minia į aikštę, prasidėjo visų džiaugsmingas bučiavimasis, graibstymasis ir toks sveikinimasis kurio iki šiol aš dar nebuvau matęs ir maniau, kad mažai trūko, kad tuos vargšus didžiulius krepšinininkus būtų per pusę perlaūžę, negalint pasiekti ir pasveikinti jų su pergalės bučiu.

Didžiausias triukšmas salėje amerikiečių oficialūs ir privatus protestai, šauksmai, keiksmai, ko nemačius negalima net įsivaizduoti. Ir tas viskas prasidėjo apie pusę dviejų naktį, tęsiantis net salėje iki ryto, sprendimo vistic nerandant. Vėliau sudaryta penkių neutralių valstybių komisija gavusi visų teisėjų raportus ir patikrinę trijų neutralių televizijos stočių filmus, padarė sprendimą ir pergalę pripažino Sov. S-gai. Dar ir dabar neaišku kaip tas viskas baigsis ateityje, tačiau amerikiečiai atsisakė dalyvauti medalių įteikimo iškilnėse. Šiose paskutinėse rungtynėse amerikiečiai nepadarė iki paskutiniųjų penkių žaidimų minučių didesnės žaidybines kovos dvasios, blogai dengė, blogai sviedinius nuiminėjo ir dar blogiau metė. Su brazilais parodytas pabaigoje susitępimas jiems paviko, tačiau šiame finale pasibaigė nesekmingai.

KREPŠINIO STATISTIKA

Per visas žaidynes daugiausiai taškų sumėtė: I. Taniguchi M. Japonija -- 191, 2. Edis Palubinskas, Australija -- 190, 3. H. Blondet Puerto Rico -- 150, 4. A. Leite, Brazilija -- 144. Iš sovietų rinktinės S. Belov tapo 9-ju ir australas P. Crosswhite tapo 12-ju, vienas sumesdamas 126, kitas 118.

Daugiausiai įmetė baudų: E. Baum, Puerto Rico, 100% įmesdamas iš 14 -- 14, 2-ju tapo R. Galicia, sumesdamas 9% iš 12-11. Trečiuoju M. Taniguchi -- Japonija, sumesdamas iš 30 -- 27. Kertvirtuoju S. Coll Puerto Rico -- iš 18 -- 16 baudų. Lietuviai M. Paulauskas Sov. S-ga tapo 14-ju, sumesdamas 80%, iš 30

mestų baudų įmesdamas 24. Australijos žaidėjas E. Palubinskas atsiėmė 79%, sumesdamas iš 53 baudų 42 ir tapo 16-ju.

Daugiausiai per visas žaidynes baudų gavo: I. Sov. S-ga -- 274, 2. Čekoslovakija -- 273, 3. Lenkija -- 269, 4. Vokietija -- 268, 5. Filipinai -- 260 ir 6. Australija -- 248.

Imestų ir gautų taškų santykis: GRUPE "A": JAV -- 542:312, Kuba 560:445, Brazilija 561:490, Čekoslovakija 493:489, Ispanija 486:500, Australija 523:524, Japonija 442:643, Egiptas 440:644.

GRUPE "B": Sov. S-ga 639:479, Italija 547:471, Jugoslavija 582:484, Puerto Rico 570:531, Vokietija 482:518, Lenkija 520:536, Filipinai 526:660, Senegalija 405:586.

NUOMONE APIE KOMANDAS

Išsios vietos laimėtojai -- Sov. S-ga. Komanda žaidžia labai atsargiai ir užtikrintai ir pagal mano vieną kolegą krepšinio žinovą, tai būtų lyg kareiviai, stumdomi gero savo karininko. Žaidimas yra labai kietas, dengimai labai kieti ir aikštėje visą sviedinio perdavimą, bei komandinę tvarką daugiausiai palaiko kapitonas M. Paulauskas, be kurio kelis kartus komanda buvo visiškai pasimetusi. Aukščiausias žaidėjas yra 2,16 metrų aukščio, kai mažiausias yra 1,86 m.

JAV-bių komanda individualiais žaidėjais yra labai puiki, tačiau matosi komandinis nesusižaidimas ir solinis paskirų žaidėjų pasirodymas. Amerikiečiai visuomet sutraukdavo daugiausiai žiūrovų ir buvo labiausiai laukiami aikštėje, tačiau jų per lengva pažūrėti į rimtesnį žaidimą pradžioje, jiems kainavo aukso medalį. Aukščiausias žaidėjas yra 2,23 m, ir žemiausias 1,86 m.

Trečiosios vietos laimėtojai Kuba buvo žiūrovų labai mėgiami ir remiami. Jie turi puikų amerikietiško stiliaus mokyklą, žaidžia labai permainingai, su gerais praėjimais ir puikiais metimais. Aukščiausias yra 1,98 m, ir mažiausias 1,81 m.

Ketvirtosios Italijos laimėtojai, mano manymu, šią vietą išsikovoję tik labai didelės laimės dėka. Komanda žaidžia labai gyvai ir gerai, tačiau aš jai duočiau ne aukščiau kaip 7-8 vietą. Aukščiausias žaidėjas yra 2,10 m, ir žemiausias 1,85 m.

Penktąją vietą laimėjo Jugoslavija. Komanda labai gerai paruošta, stilius panašus kaip ir Sov. S-gos, tačiau daug laisvesnis. Prie geresnės sekmės galėjo pelti laimėti trečiąją vietą. Aukščiausias žaidėjas 2,10 m, ir žemiausias 1,87 m.

Šeštoji teko Puerto Rico komandai. Tai buvo lyg kaviniai tamstūs žaidėjai, parodė ir truputį geros amerikietiškos krepšinio mokyklos. Jų žaidimas taip pat permainingas, įdomus ir žiūrovų mėgiamas. Aukščiausias 2-08 ir mažiausias 1,85 m.

Septintąją vietą gavo Brazilijos komanda, kurioje žaidė ir lietuvius krepšinininkas Radvilas Gurauskas. Mano nuomone brazilai buvo verti trečiosios vietos, arba blogiausiai tai ketvirtosios, nes jų žaidimas buvo pastovus ir geras. Aukščiausias žaidėjas 2,03 m, ir mažiausias 1,78 m.

Aštuntoji vieta teko Čekoslovakijai, kuri tik labai didelės laimės dėka laimėjo prieš Australiją. Aukščiausias 2,12 m, ir žemiausias 1,78 m.

Devintąją vietą laimėjo Australijos krepšinininkai, kurių pats geriausias žaidėjas yra Edis Palubinskas 1,85 m, aukščio, daugelio trenerių nuomone tinkąs pačias geriausias pasaulio valstybių komandas. Australai pasirodė labai geri ir tik didelės nesėkmės pradžioje dėka nepaėmė daug aukštesnės vietos. Aukščiausias žaidėjas 2,13 m, ir žemiausias 1,83 m.

Dešimtoji vieta teko Lenkijai, kurios žaidimas yra malonus žiūrovui. Aukščiausias žaidėjas 2,02 m, ir žemiausias 1,81 m.

Sekandčias vietas užėmė: II. Ispanija, 12. Vokietija, 13. Filipinai, 14. Japonija, 15. Senegalija ir 16. Egiptas. Iš šių komandų ypatingai gera yra Vak. Vokietijos komanda, apie kurią iki šiol buvo labai mažai kas žinoma.

• Krepšinio ginčą tarp finalinių Amerikos ir Sov. S-gos iš-

VLIKo PIRMININKAS AKTUALIAIS KLAUSIMAIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

rinti Valstybės Departamento, jog tas joku būdu nekeičia JAV nusistatymo Pabaltijo kraštų anekšijos nepripažinti. Tačiau mes tų įvykių esame sukrėsti ir iš savo pusės turime daryti tai, kas įmanoma, kad tokie lankymaisi Amerikos konsulo prieš tai Latvijoje, o dabar ir mūsų tėvynėje, kad nei mažiausiai nepakenktų mūsų interesams.

-- Iš sovietų laivo Graikijoje neseniai įlaisvę pabėgo keli jūrininkai ir svetima spauda skelbė jog yra ir du ar kiek lietuvių. Ar VLIKui teko išitikinti šių žinių tikrumą?

-- Sužinoję apie šį įvykį mes tučtuojau susiriosom su Diplomatinės Tarnybos šefu min. S. Lozoraičiu Romoje, prašydami jo, kad pasiųstų Graikijon kvalifikuotą asmenį lietuvių tikrai padėčiai ištirti bei suteikti atitinkamą moralinę ir materialinę paramą iš Graikijos vyriausybės politinio egzilio teises gavusiems lietuviams.

Tas asmuo buvo tučtuojau pasiųstas į Atėnus ir mes žinome, kad nuo rusų žvejų laivo nulipusių jūrininkų tarpe yra vienas lietuvis. Jis, kaip ir visi kiti rusų igulos nariai gavo pilnas politinio egzilio teises ir šiuo metu yra laikomi saugumo sumetimais visiškai izoliuoti. Yra padaryti visi reikalingi žygiai, kad tas lietuvis, kai tik bus perkeltas į pabėgėlių stovyklą, gaus teisę išvykti į bet kokią laisvą kraštą, bet žinoma, jam reiks išrūpinti reikalingus imigravimo dokumentus.

Šis įvykis labai vaizdžiai parodo, kaip galima pasiekti pozityvių davinų, kuomet mūsų veiksniai greitai, nuoširdžiai ir teisingai bendradarbiauja.

-- Artėjant saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai Europoje, dauguma pavergtųjų tautų su baimė laukia rezultatų, nes jie gali paliesti ir jų tolimesnį likimą. Kokia tuo klausimu VLIKo nuomonė ir ar numatoma iš anksto imtis kokių žygių?

-- Artėjanti saugumo konferencija turės Europos ateičiai labai didelės reikšmės. VLIKas tuo reikalu sukvietė rugsėjo 9 dieną, New Yorke lietuvių vadovujančių veiksmų atstovų pasitarimą, kuriame dalyvavo Lietuvos Diplomatinės Tarnybos atstovas generalinis konsulas A. Simutis, ALTo pirm. dr. K.

sprendė šių valstybių delegatai: Vengrijos, Kubos, Lenkijos, Italijos ir Peru, todėl nenuostabu, kad ir aukso medalis atiteko Sov. S-gai, nors ginčas pagal visas krepšinio taisykles turėjo būti išspręstas Amerikos naudai. Dėl to Amerika net savo sidabro medalių neatsiėmė ir, atrodė, dėl to dar bus daug triukšmo.

• Ginčo metu, kada bėgo pirmą kartą amerikiečius sveikinti ir antrąjį kartą sovietų rinktinę, amerikony treneriui buvo ištraukta iš kišenius pinigėlis su pinigais. Dviguba nelaimė atsitiko.

Bobelis ir vicep. dr. Sidlauskas, PLB vicep. dr. H. Brazaitis, JAV LB centro valdybos vicep. A. Gečys ir Kanados LB krašto valdybos pirm. E. Čiuplinskas.

Vienbalsiai buvo nutarta saugumo konferencijos paruošiamuosius darbus koordinuoti ir dirbti vieningai bei bendrai sutariant, kad išvengti bereikalingo dvilypumo ir neteisingo jėgų elkvajimo. Tam reikalui bus paruoštas memorandumas, kuriuo naudosis visų toje konferencijoje dalyvaujančių valstybių lietuviai. O kur jų nėra bus įteiktas tų kraštų vyriausybėms mūsų diplomatinės tarnybos arba kitų veiksmų. Tuo klausimu mūsų veikla buvo aptarta kartu su Diplomatinės šefu min. S. Lozoraičiu jau šių metų pradžioje.

Mes visi dėsimės pastangas, kad Helsinkyje, kur bus sudaryta saugumo konferencijos darbotvarkė dalyvautų ir lietuvių atstovai stebėtojai. VLIKo sukvietas New Yorke veiksmų pasitarimas aiškiai rodo, kaip labai mes šiuo klausimu rūpinamės, -- baigė pasikalbėjimą VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas.

FOUNDRYMEN

Expansion and promotion has created openings for degreed personnel. IMMEDIATE OPENINGS FOR METALLURGICAL ENGINEER PLANT ENGINEER MECHANICAL ENGINEER QUALITY CONTROL FOREMAN MAINTENANCE FOREMAN also MOLDERS COREMAKERS IRON POURERS SHIFTERS & LABORERS FOR ALL 3 SHIFTS Steady work and fringe benefits. Apply call or write to: INDUSTRIAL RELATIONS MGR. THE DALTON FOUNDRY INC. LINCOLN AND JEFFERSON STS. WARSAW, INDIANA 46580 (72-73)

TOOL AND DIE DESIGNER

WE HAVE--An opening in our engineering department for an experienced man that can design the tools and dies required to make deep drawn stampings. Will also design jigs and fixtures for secondary operations and special machines and equipment.

IF THIS JOB interests you, write or call H. Parkinson:

GEUDER, PAESCHKE & FREY CO.

324 N. 15TH STREET MILWAUKEE, WISCONSIN 414-272-6000

An Equal Opportunity Employer (70-72)

PLASTIC MOLDING Manufacturer needs man with drafting and estimating experience. Should be familiar with compression and injection molding of thermoset materials and the tooling required. Die Cast or Thermoplastic background would be considered. Apply in person or submit resume to: BANGOR PLASTICS, INC. P. O. Box 99, Bangor, Mich. (67-73)

WANTED AT ONCE JOURNEMEN METAL MODEL MAKERS ALSO HAMMER FORMERS Steady work for qualified men. METAL SPECIALISTS 16440 COMMON RD. ROSEVILLE, MICH. 313-773-0800 (70-72)

PERSONAL MAID FOR INVALID WOMAN. LIGHT HOUSE KEEPING EASTERN SUBURBS. MUST BE FREE & ABLE TO TRAVEL.

216-531-8907 (72-73)

TOOLROOM MACHINE HANDS High hourly rate. Plenty of overtime. All fringe benefits. Light airy air conditioned plant. Steady work for qualified men & overtime. TOOLS & GAGES, INC. 2112 E. 63 Street Cleveland, Ohio (Go E. 55 to Truscan Arrow, 1/4 ml. N. of E. 55 and Broadway) (72-74)

Mes padidinome mūsų tarnautojų skaičių dėl greitesnio siuntinių aptarnavimo. SKUBIAI atsiųskite savo SIUNTINIUS ir mes viską atliksime.

SIUNTINIAI – DOVANOS

Į LIETUVĄ IR USSR SENA PATIKIMA FIRMA

Toliau aptarnauja nuolatos didėjančių klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu. Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą. Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

SIUNTINIAI PASIEKĖ MUS PAŠTU, ISSIUNČIAM TĄ PACIĄ DIENĄ.

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut St., Philadelpdia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

CENTRINĖS ĮSTAIGOS NEW YORKE: 240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10001 Tel.: (212) 725-2449

Ar j bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St., WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Avenue, DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 West Broadway, AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave., BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th Street, 486-1826
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave., TA 5-7560
ELIZABETH, N. J. 07201, 956a Elizabeth Avenue, 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Av., 365-6350
HARTFORD, Conn., 11 Charter Oak Avenue, 203 -- 249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany, AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd., 382-1568
MIAMI, Florida 33138, 6405 Biscayne Blvd., FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Ave. NE, 788-2545

NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow, 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd Street, 731-8577
PARMA, OHIO 44134, 5432 State Road, 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 246 Third Avenue, GR 1-3712
ROCHESTER, N. Y. 14621, 683 Hudson Avenue, BA 5-5923
NEW YORK, N. Y. 10003, 101 First Avenue, OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 -- 9th Ave., LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th Street, ME 3-1853
SOUTH RIVER, N. J. 08882, 168 Whitehead Ave., 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison Street, 798-3347
TRENTON, N. J. 08611, 730 Liberty Street LY 9-9162
VINELAND, N. J. 08360, Parish Hall, West Landis Ave., 691-8423

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

PILNOS RŪPESČIŲ DIENOS

"Pilnos rūpesčių dienos" rėkia aliarmuojančios žinios iš pirmųjų puslapių, iš kiekvieno leidinio, kuris pasirodo ok. Lietuvoje.

Iš tikrųjų, tenka rūpintis. Kolūkinės sistemos prestižas pastatytas ant paskutinės, lemiančios kortos. Suvarius žmones į komūnas, atėmus iš jų širdžių ūkininkiskus sentimentus ir meilę savo dirbamai žemei, kolūkinė sistema tapo bedvasiniu fabriku. Bet fabrikas yra automatinio darbo mechanizmas. Kitaip tvarkomas žemės ūkis. Pagal Lenino teoriją, žmonės galima tramdyti, klaidinti, naikinti. Bet, ateina laikas, ir aiškiai matyti lengvapėdškų teorijų vaisius. Žemė neduoda duonos! Žemės derlius nepakankamai našus! Žemė nebemyli tų žmonių, kurie jos nemylia!

Visi šie paradoksaliai tvirtinimai ši rudenį atsisuko prieš bolševikų išgarbintą kolūkinę sistemą.

Aliarmai iš Maskvos tuč tuojau perduoti į Vilnių, o iš čia, su grasymais ir raginimais, į mažiausią ok. Lietuvos kolūkį. Miestų gyventojai, universitetų studentai, mokyklų moksleiviai ir fabričių darbininkai masiniai varomi į pažlugusius kolūkinius laukus "derliaus rinkti"! Kiekvienas supranta, ko vertas tokių taktininkų darbas, juo labiau per prievartą išvarytų į laukus. Tai jau aliarmas, tai jau mobilizacija!

Pilnos rūpesčių dienos netiktai Vilniaus bolševikiniam ponams, bet ir Kremlui. Maskva laukia lietuviškų grūdų ir bulvių. O čia, rudens laukuose, grūdai sugulę laukuose, bulvės supuvę pažlugusioje žemėje.

Į sandėlius verčia šlapius grūdus. Bet, va, ir sandėliai netvarkoj. Rašo iš Akmenės: sandėliai nespėja priimti grūdų. Kombainai, dėlto, nedirba.

Štai per lietingas dienas žadėtas sandėlis (Komjaunimo Tiesa Nr. 173) "statybininkai pažadėjo iki liepos pirmos atiduoti žemdirbiams naują 1000 tonų talpos sandėlį, bet jis dar be stogo".

Lietingas ruduo lengvai sugriovė bolševikinį mitą apie kolūkinės sistemos pranašumą. Sauso rudens dienomis žemdirbiai nerūpestingai pylė grūdus pašūfėse arba tiesiog laukuose. Dabar paaikškėjo tos chaotiškos sistemos pragaištis. Lie-

tingo rudens nenumatė. Bolševikiškai tikėjo, kad ganta visad bus palanki bolševikinei sistemai!

-- Kovokime už derlių! -- staigia nusigandęs dėl išlikimo savo vietoje vyriausias komunizmo statybos ok. Lietuvoje varovas A. Sniečkus.

Mat, bekovodamas su visokiais ideologiniais "revizionizmais", Sniečkus pramiršėjo žemės ūkio problemas. "Revizionizmus" tvarkyti nesunku: tam yra kalėjimai. Sunkiau tvarkyti su žemės ūkiu: čia geropazado ant pietų stalo nepadėsi. Žmonės nori valgyti. Sniečkus gerai prisimena, kad Gdanskio darbininkai pakėlė triukšmą dėl duonos kėsnių.

Pagal įprastinę agitacinę retoriką rėkiama žmonėms: kovokite už kiekvieną varpą, už kiekvieną grūdą. Neprastovėkite lauke nė vienos minutės! Kiekviena sugaišta minutė graso dideliais nuostoliais!

Visa ši bolševikinė komedija atrodytų mums tikrai juokinga, jeigu ji vyktų scenoje. Deja, komedija vyksta gyvenime ir tampa tragedija.

Savo kreipinyje žmones, kuris tilpo visoje ok. Lietuvos spaudoje, A. Sniečkus ragina dirbančiuosius miestuose ir kaimuose stvertis dalgių ir piautuvų ir skubėti į kolūkinius laukus!

Tvirtino, kad "buržuazinio" kaimo technika jau seniai išmesta į archyvus! Kad kolūkiai užvers-

NAUJOS KARTOS VEIDO BEIEŠKANT... (4)

KĄ PASAKOJA GRĮŽĘ IŠ II PLJ KONGRESO?

Jūratė Statkutė - De Rosales

ALGIS DUGNAS, 26 metai. Dirba žibalo bendrovėje. Vakaraus studijuoja teisę Caracas Centriname Universitete. Vedęs lietuvaitę. PLJ Kongrese, studijų dienų metu Algis buvo išrinktas į prezidiumą ir į rezoliucijų komisiją.

Algis: Vienus gražiausių kelionės prisiminimų mums paliko Chicagoje veikianti Ven. Liet. Draugija. Jos narių dėmesys ir rūpestis viso mūsų buvimo Chicagoje metu iššaukė mūsų aukščiausios pagarbos ir dėkingumo jausmus.

Šokių šventė amžinai liks gyva mūsų atmintyje: ji buvo spalvinga, didinga, pakili. Šokių metu matėsi, jog ne visos grupės yra vienodo pajėgumo išpildyme, bet bendras vaizdas buvo vistiek sklandus. Aš asmeniškai

ti "priešakine" technika: kombainais ir traktoriais! Štai, atgal, į "buržuazinio" kaimo techniką, prie dalgių ir piautuvų! O kur šiuos įrankius atras sovietiniai žemdirbiai, Šniečkus nenurodo.

Lietingas ruduo arnebus tik kapitalistinio pasaulio sugalvotas sabotažas? (pr)

iš šokių šventės išėjau susijaudinęs. Vėliau matėme šokių vaizdus televizijoje, kur spalvos išrodė lyg dar ryškesnės, ir dar labiau grožėjomės mūsų šokiais.

Apie studijų dienas, galėčiau pasakyti tikrai tiek, jog gerai buvo, kad jos įvyko, kad mes suvažiavome, kad susipažinome. Bendrai paėmus, kongreso metu teko sutikti daug senų draugų ir susipažinti su naujais draugais iš keturių pasaulio kraštų. Jau dabar, grįžus namo, užsimezgėplatus susirašinėjimas su naujais pažįstamais.

Išpuolė man dirbti rezoliucijų komisijoje. Mes ten varėmės kasdieną veik iki 4-5 val. ryto, o iš ryto stodavome į darbą 8 val. Rezoliucijas redagavome stengdamiesi išlaikyti plačios apimtys lietuviškumo sampratą. Rezoliucijų komisijoje buvo vienas protestantų, vienas stačiatikių, o aš iš savo pusės esu praktikuojantis katalikas. Mes sutarėm laikytis griežto neutralumo tikybinio atžvilgiu, gi atsisaukėm dėl Lietuvos laisvės bandėme nukreipti į visas bažnyčias vienodai. Panašiu būdu, mes stengėmės rezoliucijose padengti labai įvairių kraštų sąlygų reikalavimus. Ėjome tartis su kitais atstovais, klausinėjome jų nuomonių, žodžiu, stengėmės gerai atlikti savo darbą.

Deja, Rezoliucijų svarstymo diena buvo drauge ir suvažiavimo diena. Mūsų rezoliucijos liko nušluotos ginčiuose dėl Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos priklausomumo nuo Bendruomenės klausimuose. Ši pastarąją klausimą metėsi diskutuoti savo tarpe JAV ir kanadiečiai, o kitų kraštų delegacijos buvome pasimetę, nes nebesupratome, kas čia dedasi. Pats "Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos" vardas lyg nustojo prasmės ir būtų turėjęs būti pakeistas "vidinių vaidų sąjungos" vardu. Būdami nepratę prie didesnių susirinkimų technikos, mes, tolimesnių kraštų delegacijos, buvome nustumti į šoną ir pasijutome nereikalingi.

Korespondentė: Algi, ar tu nemanai, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės paskirtis yra jungti visus pasaulio lietuvius ir tuo pačiu yra gana logiška, jei Pasaulio Jaunimo sąjunga nuo PLB priklausys?

Algis: Tai būtų logiška ir aš su tuo sutikčiau, jei Bendruomenė būtų pajėgusi mus įtikinti, kad ji tikrai yra visų pasaulio lietuvių junginys. Gi Bendruomenės vadovai studijų dienų metu mus įtikino, kad daugelis jų dirba su viena grupe ir tai vienai grupei. Čia ir buvo studijų dienų nesusipratimas, nes Bendruomenė dirbo Bendruo-

menei, kad pritraukti žmonių į Lietuvių Bendruomenę, o mes buvome suvažiavę tam, kad dirbtų dėl Lietuvos.

Kiek pastebėjau iš pasikalbėjimų, Kongresan suvažiavo jaunimas pasiryžęs kovoti dėl Lietuvos laisvės. Mes labai sunkiai, suspausti į trumpą ir perkrautą darbo tvarkę, visgi stengėmės išryškinti praktiškus kovos būdus ir metodus, bet nuolatinės vyresniųjų intervencijos mus grąžindavo į pasakojimus "kas buvo" ir neleido išryškinti minčių apie "kas bus". Gaudavosi išpuolis, kad vyresnieji bijo nustoti kongreso kontrolės. Jei jie mumis taip nepasitiki, tai kodėl jie mus suvežė? O jei mūsų buvo bijoma, tai pasakykite: ko jūs bijote?

Tą laiką kurį Bendruomenės vadovai pašventė tam, kad įtraukti kiekvieną iš mūsų į Bendruomenę, būtų buvęs galima pašvesti tam, kad visi bendrai ieškotume konkretaus darbo gairių. Grįžę namo, mes būtume ne tik žinoję kokią pirmutinį darbą dirbti, bet ir būtume pasitikėję Bendruomenės parama. Dabar, grįžę namo, mes likome pamerkti asmeniškai išradinimo akcijai. Kažkaip liko neišnaudotas didelis jaunos energijos kiekis.

Studijų Dienų metu liko neišrinktas būsimos PLJ S-gos Pirmininkas. Dėl laiko stokos rinkimų pravedimo tolimesnis darbas buvo pavestas poniam Lenkauskieniui ir Jaunimo Sekcijai. Grįžęs namo, gavau raštą, kad Pirmininku buvo parinktas kun. Antanas Saulaitis, S.J. Aš visiškai neabejoju kun. Saulaičio darbštumu, bet norėčiau priminti, kad Jaunimo tarpe buvo netikinčių, buvo protestantų, buvo ir stačiatikių, kurie visi yra lietuviai ir priklauso lietuvių jaunimui. Drauge primenu, kad Jėzuitų Kongregacijai priklausantis žmogus yra davęs įžadus pirmoj vietoj savo veiksmuose statyti paklusnumą kongregacijai,

taigi ir ginti kongregacijos interesus.

Korespondentė: Algi, ar tu esipriešingas kunigams?

Algis: Visiškai ne. Atvirkščiai, aš esu aktyvus ateitininkas ir skaitau, kad lietuviai kunigai iš pareigos privalo pašvesti savo laiką kat. jaunimui ir lietuviybės išlaikymui. O Jaunimo Sąjunga privalo į lietuvišką darbą įtraukti visus lietuvius, ne vien katalikus. Kunigas stojęs į Sąjungos Pirmininko vietą -- net jei jo elgesys yra visiškai bešališkas -- visgi nuspalvina tam tikru atspalviu sąjungos išvaizdą.

Korespondentė: Kokius geriausius išpuolius išsivežėte iš Kongreso?

Algis: Labai įdomu buvo sutikti tiek daug lietuviško jaunimo. Pamatyti tiek daug jaunų žmonių kurie, kaip ir aš, trokšta tikrai dirbti dėl Lietuvos labo. Kongresas, jo idėja, jo pravedimas, yra didelis dalykas, jis tikrai turės teigiamos įtakos į visus tuos, kurie jame dalyvavo.

Mūsų pagarba eina tiems, kurie tokį didelį užsimojimą teigiamai įvykdė: energijos ir darbo pavyzdį ilgam mums visiems davė tokie žmonės kaip Romas Sakadolskis ir Dr. Norvilas. O tokių buvo daug. Mes grįžome namo pasisėmę kalnus lietuviško entuziazmo ir energijos, bet tą energiją mes naudosis savaip.

Korespondentė: Algi, ar klausiant Kongrese vyresniųjų žmonių paskaitų buvo tokių, su kuriomis tu sutikai, kurioms tu pritarei?

Algis: Taip. Savaimė aišku, vyresniųjų žmonių tarpe atsiranda tokių, kurie mus suprant. Pavyzdžiui išskirtina man pasirodė ponios Bubenienės paskaita Chicagoje. Joje dabartinio jaunimo problematika buvo išvelgta giliai ir tiksliai.

JAV LB ŠVIETIMO TARYBOS išleisti vadovėliai, pratimai ir skaitiniai, skiriami lituanistinėms mokykloms bei mokymuisi namuose, jau siuntinėjami. Užsisakyti prašome šiuo adresu:

L. Raslavičius
7234 So. Sacramento
Chicago, Ill. 60629
tel. (312) 776-8254.

XVIII-JI KANADOS LIETUVIŲ DIENA MONTREALYJE

Padėkos šventės savaitgalyje, spalio mėn. 7 ir 8 d.

Šeštadienį: KREPŠINIO RUNGTYNĖS 12 val. 30 min. La Salle High School, 140 — 9th Ave., La Salle, Que.

DAILĖS PARODA ir balius 7 val. vak. James Lyng High School, 5440 Notre Dame St., West, Montreal.

Sekmadienį: IŠKILMINGOS PAMALDOS katalikams 11 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 Parthenais Street ir Aušros Vartų bažnyčioje, 1465 De Seve Street, Montreal. Evangelikams 11 val. 30 min. Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance Street, Montreal.

AKTAS IR KONCERTAS 3 val. Plateau salėje, Lafontaine Park, Montreal.

JAUNIMO POBŪVIS 7 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Dalyvauja: Toronto, Hamiltono ir Montrealio sportininkai, Montrealio dailininkai, Aušros Vartų parap. choras, Hamiltono merg. choras, "Aidas" ir jaunimo meniniai vienetai; Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Delhi "Palanga", Londono "Rasa".

Išleidžiamas XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos leidinys ir Dienos programa.

Informacija: Kanados Lietuvių Dienos Komitetas, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que., Tel. 766-5827, o atvykus į Montrealį šeštadienį informacijos centras veiks Aušros Vartų parapijos salėje, tel. 768-0037.

Lietuvių Diena — solidarumo pareiškimas ir puiki proga aplankyti montrealiečius ir sutikti visos Kanados lietuvius

10-OJI IR PASKUTINĖ 1972 METŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ !!!

1972 METAIS WALTER RAS-RASČIAUSKAS NUVEŽĖ NET 9 EKSKURSIJAS Į LIETUVĄ; VISOS BUVO PILNOS. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ LAIKU RUOŠIAMA DAR VIENA KELIONĖ. NORINTIEJI PRALEISTI METŲ ŠVENTES SU ARTIMAISIAIS LIETUVOJE, SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — YRA TIK KELIOS LAISVOS VIETOS. PATOGI DATA STUDENTAMS, MOKYTOJAMS, PROFESORIAMS.

IŠVYKSTA GRUODŽIO MĖN. 21 DIENĄ — GRĮŽTA SAUSIO MĖN. 4 DIENĄ (14 dienų).

11 DIENŲ PRALEIDŽIA LIETUVOJE.

KAINA: NUO NEW YORKO — \$660.00
NUO CHICAGO — \$760.00

Taip pat paruošiamas kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Dabar pats laikas pradėti rūpintis iškvieta 1973 metų vasarai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
TELEFONAS (312) 238-9787

LIETUVOS TRISPALVĖ VERMONTO KALNUOSE

Jonas Gaižutis

Ten kur kalnų viršūnės dangų remia ir regė jimo horizontus savo šlai tais apriboja, kur važiuodamas, užkopęs vieną kalną vėl pamatai kitus kalnus, šiais metais, nuo rugpjūčio 27 dienos iki rugsėjo 4 dienos Korpi Neo-Lithuania savo 15-tos stovyklos proga, buvo iškėlus Lietuvos vėliavą.

Be žaliųjų šlaitų ir virš galvos mėlynojo dangaus čia nieko daugiau ne

matai. Betgi, dangaus čia kiek tik širdis trokšta -- gali siekti iki begalybės: dieną jis žydras, kaip jaunų dienų rytojus, o naktį nusagstytas milijonais žvaigždžių. Bet, argi, to neužtenka, argi mėlynas dangus nėra gražus, ir ar jis nebuvo mėlynas visą stovyklavimo laiką...

Ši, apibrėžto kontūro vietovė, kažkaip privertė čia susirinkusius, daugiau susikoncentruoti ir daugiau susikaupti.

Tolimi, beribiai, horizontaliai žmogų išblaško, kad ir pats nežino į kurią kraštą bėgti. Gal čia, kartais, jei norėjai prisilaukyti stovyklavietėje, buvo truputį ir ankštoka, bet kasgi draudė išeiti trumpam ir paklaidžioti po kalnus ir slėnių praretėjimus, kur, ir uogos ir grybai mielai stengiasi su tavimi pasidalinti rudenio žengiančios dienos išpučiais.

O ką jau kalbėti apie pačius žmones; jie irgi atrodo apribotų norų: neskuba, kaip didžiųjų miestų gyventojai, ir nelipa kitiems ant kulnų.

Jau antrąją stovyklavimo dieną prisistatė vietinio The Valley News laikraščio reporteris, kuris su trumpa žinute patalpino vėliavų pakėlimo nuotrauką per 2 skiltis laikraščio 7 puslapyje.

Vasarvietės šeimininkas, užuot, kad pareikalavus, už neva nenumatytus, ar tai už "nevežlyvo" elgesio padarytus nuostolius: tradicinio aludžio dalyviams nupirko visą alų, o paskutinių pietų proga visus dalyvius pavaišino vynu.

Gal būtų, daugiausiai, tai buvo nepatenkinti automobiliai kuriems, vairuojant negailestingų rankų, reikėjo kopti į vieną kalną, riedėti pakalnėn, ir vėl kopti į kitą kalną. Jie prunkstė ir kosėjo, bet pasigailėjimo nebuvo.

Stovykla prasidėjo truputį drėgnu ir apsiniaukusiu dangumi, bet man atvykus, dangus pragiedrėjo iki neapsakomo mėlynumo ir tą savo tvirtą nusistatymą išlaikė iki galo.

Dar tevažiuojant į žemėlapy nurodytą vietovę ir studijuojant krypties nurodymus bei pastabas, ir, pagal tas visas informacijas padarius paskutinį posūkį, ir kai po aky laus ieškojimo pasirodė užrašas "Mt. Snow, Vermont", staiga automatiškai iš širdies gilumos išsprunka "kaip čia gražu".

Ir ištikrųjų čia gražu. Diena tik išibėgėjusi. Saulė dar tik žvalgo, už kurio kalno pasi-

slėpti, kad nereikėtų būti liudininku visų išdai-gų kuriuos stovyklaujantis jaunimas padaro. (Saulė čia nenusileidžia, tik pasislepia už kalno, o ryte vėl pasirodo kito kalno pusėje).

Čia žiemos metu sniego slidžių mėgėjai renkasi žiemos sporto pramogoms, ir ši vieta šio sporto srityje, yra didžiausia visam pasauliui.

Pirmasis, kuris visus stovyklautojus pasitinka, yra kol. Bronius Kasakaitis, jis ir kambary parūpina ir trumpai apžvelgia, kas kur dedasi. Be didelio ieškojimo, pypkės dūmuose paskendęs, prisistato kol. Eug. Noakas, o už jo, kelių žingsnių atstume, visa galva aukštesnis, jo dešinioji ranka, šios vietovės atradėjas, kol. Jurgis Lendraitis. Ir juo toliau brensi, juo daugiau pažįstamų veidų sutinki. Vieni dar šlapi, tik iš baseino išlipę, kiti, romantiškai nusiteikę gėrisi kalnų saulėlydžiu, dar kiti, kaip ir aš pats dairosi aplink, kad kartais nepraleistų kokio nors pažįstamo ir nepastebėto veido.

Visi sveikinas su dideliu nuoširdumu šaukdam: sveikas kolega... Ir kur tu čia nebūsi sveikas. Aš manyčiau, kad ir sunkiausias ligonis po tokio sveikinimosi pasijustų daug sveikesnis.

Atrodo, kad jokia pasaulinė jėga to malonaus darnumo ir tos harmonijos suardyti nepajėgtų. Artėja vakaro šešta valanda. Nuleidžiam vėliavas. Trumpas pranešimas dėl vakaro programos. Vakarienis pasivaikščiojimas. Ežerėlis. Gulbės. Renkamės į kambarius, jei dar turime laiko iki vakarinės programos. Vakaro programa.

Ryte vėl ta pati santvarka: vėliavos pakėlimas, pusryčiai, paskaitos, priešpiečiai, laisvalaikis, vėliavų nuleidimas ir tt.

Nežiūrint, kad dienos tvarkė buvo panaši kiekvieną dieną, bet jos turinys buvo nepaprastai įvairus. Laisvalaikis buvo praleidžiamas, ar tai individualiai ar organizuotai aplankant kalnų viršūnes, panaudojant gondolas, ar važiuojant į kai-

J. GRAUDA

Reidas

"Dabartinės lietuvių kalbos žodyne", kurį redagavo šeši kalbininkai, yra mums mažai pažįstamas žodis reidas.

Reidas reiškia: jūros dalis arti kranto, prie įplaukimo į uostą, patogiai laivams stovėti išmetus inkarą.

Trumpas žodyno nusakymas atskleidžia mums idilišką gamtos kampelį. Jūros bangos, prie molo besisupanti jachta. Inkaras įleistas į dugno smėlį. Inkaro retežis jaukiai ir melancholiškai gvergzdžia. Vakarėja, jachtos languose ir ant denio užsidega šviesos... Etc. etc... Idilė.

Bet netikėkite "Dabartinės lietuvių kalbos žodynu". Dabartinė gyvenimo praktika komunizmo statybos šalyje idiliškam žodžiui "reidas" suteikė kiek skirtingą sąvoką. Žodis "reidas" pagal dabartinės veiklos žodyną, reiškia įmuilintą pakaruoklio kilpą tam, prieš ką nukreiptas "reido" smaigalis.

Mat, reidas dabar yra "ablava". Tai yra -- puolimas iš pasaly. Sakysime, sueina vykdomojo komiteto pirmininkas, rajono keli pareigūnai, vietinės arba sostinės spaudos korespondentas ir slaptai, slaptai, kaip indėnai Wild Western filme išiveržia į apžiūros nelaukusį kolūki.

Ir štai, eina reidininkai kolūkio laukais, įžengia į sandėlius ir svirus, apžiūri kolūkiečių darbadienių sąrašus, apžiūri traktorius ir kitą "techniką". Paskui reidininkus spūdiną persigandęs, pasimetęs kolūkio pirmininkas ir nesuskumba atsakinėti į daiktiskus reidininkų klausimus. Beveik raudamas savo plaukelius, dabar kolūkio pirmininkas mato, kad kolūkio laukuose per daug neišravėtų piktžolių, kad sandėliuose ir sviruose nešluota, nevedinta, pilna voratinklų, kad darbadienių sąrašas sau, o kolūkiečiai sau -- darbuojasi savo privatinuose sklypeliuose, kad traktoriai ir kita "technika" po lietingų dienų, išstovėję lauke bent mėnesį, pasidengę rūdimis...

Štai, reidas baigtas. Vykdomojo komiteto pirmininkas dabar žino apie ką kalbėti pirminės organizacijos posėdyje: apie apreidinto kolūkio aplaidumą. Rajoniniai pareigūnai jau žino kam adresuoti papeikimus, kaltinimus dėl netinkamos komunizmo statybos: apreidinto kolūkio pirmininkui. Spaudos atstovai jau žino apie ką rašyti: apie apsilaidėję kolūkio pirmininką...

O šis, kolūkio pirmininkas? Grįžęs įrašinę, apmaudingai išmauna gerą stiklinę vėdos, susiranda muilo gabalą ir pradeda muilinti virvę. Jis žino kuo baigiasi reido baigmė.

Netikėkite reido nusakymu "Dabartinės lietuvių kalbos žodyne". Dabartinis reidas visiškai kitas, kaip kad jis suidealizuotas "Dabartinės lietuvių kalbos žodyne".

myninius kalnų ežerus. Tuo pačiu laisvalaikiu buvo organizuojamos įvairios sporto rungtynės.

Taip nepastebimai prabėgo visos stovyklos dienos palydimos kalnų ir pakalnių, ežerų ir upelių su rudenėjančio miško gėlėmis.

Toks tai būtų stovyklos išorinis vaizdas, jei į ją žiūrėtume tik iš išlaukinės pusės; jos vidaus turinys buvo nagrinėjami įvairūs klausimai, dėl jų diskutuojama ir ginčijamasi ir daromos išvados bei sprendimai.

(Bus daugiau)

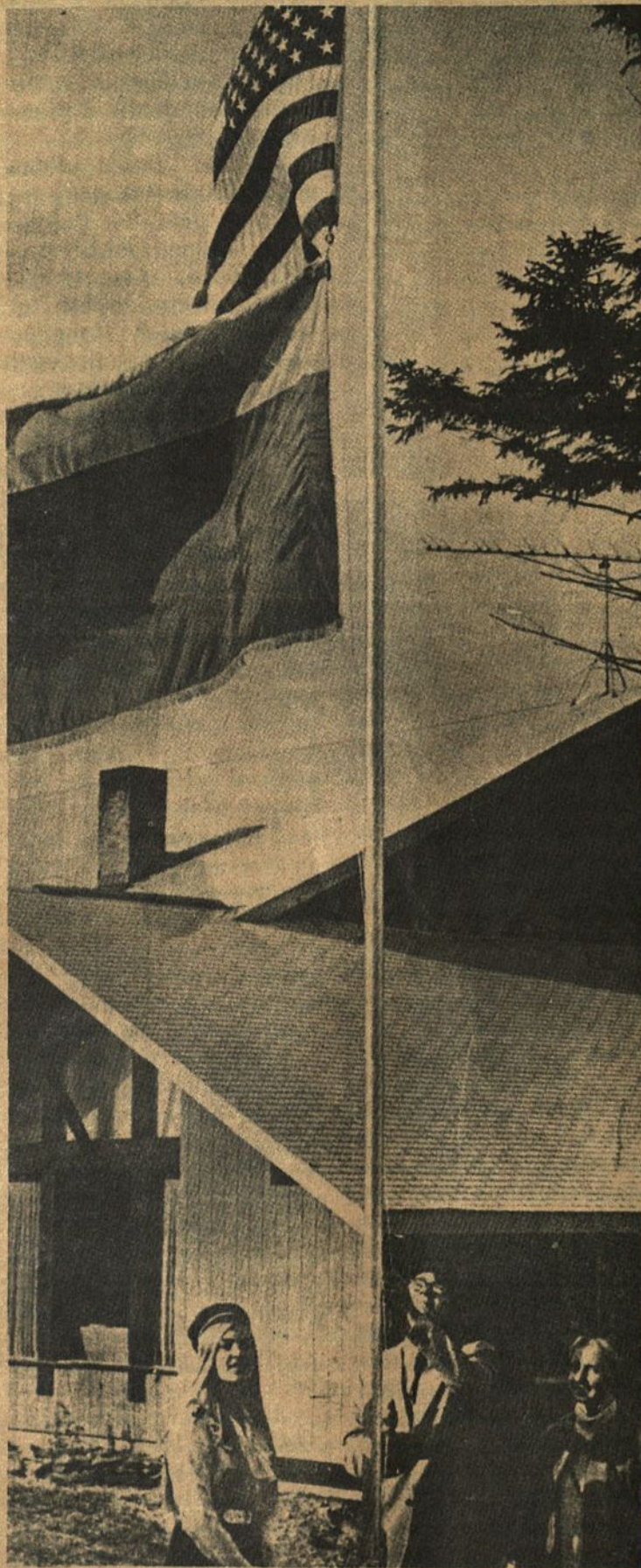
FLORIDOS PAJŪRIAIS
ATEINA RUDUO
Juno Beach, Florida

Žiemą Florida tinka tik turtuoliams. Nori aplankyti ir pailsėti Floridoje, atvažiuokite rudenį arba vėlyvą pavasarį. Kainos Floridoje tos pačios iki gruodžio 1 d. kaip vidurvasarį.

Kodėl nepasinaudoti?

V. ir A. Tomkų vasarvietė Saphire Sea, 700 Ocean Drive Juno Beach, North Palm Beach, Fla. 33408. Tel. (303) 844-3388.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Korpi Neo-Lithuania stovykloje Vermonto kalnuose iškeliamos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Vėliavą kelia J. Lendraitis, asistuojant O. Vališėnaitel ir A. Pavilčintei.

ROMUALDAS SPALIS

Išdrisimas

DIRVOS PREMIUOTA NOVELĖ

(2)

Dukrelės nuotrauka rodė, kad ji sveika, graži, galinti patenkinti bet kokią šeimą, tačiau ji laikoma toliau nuo namų, mokyklos bendrabutyje. Kiek prisimenu, jie troško vaikų ir tik prasidėjęs karas nustūmė šį reikalą. Kas privertė ją išsiųsti? Nesugyvenimas, noras geriau ją išauklėti, išmokslinti, jei čia pat nebuvo tam sąlygų?

Varčiausi, ieškojau ir pagaliau pradėjau kaltinti save, kad mano perdėtas jautrumas ižiūri šešėlių, kurių nebėra; dairausi žmonių, kurie išnykę, pamiršdami laiko tėkmę, jo kintančią galią. Gal ir jie dabar vartosi lovoje kalbėdami, nebegalėdami atpažinti manęs, tikėdami, kad esu didžiai sužalotas.

Rytą tiek aš, tiek jie skubėdavome į darbą, bet vakarai priklausė mums ir mėgindavome neuobodžiauti, prasimanydami eilę pramogų. Lan-

kydavome pažįstamus, vakarieniaudavome įdomesniuose restoranuose ar, atkimšę bonką vyno, plepėdavome savo namuose.

Net kada nuotaika būdavo kuo puikliausia, kada, rodos, svarstydavome pašalinius reikalus, staiga nei iš šio nei iš to jų balsai prisipildydavo erzumo ir slopinamo įtūžimo. Pagaudavau tada jų žvilgsnius, kurie sužabavę sprukdavo, kad nepastebėčiau pykčio. Vienas likęs, atgaivindavau mūsų keltąsias mintis, ieškodamas rakto į tą mįslę, bet buvau nepajėgęs jos išspręsti. Tik jie žinojo paslaptį, tik juos žudė kai kurie praskambėję žodžiai, užgaudami kažkokią jautrią stygą. Tačiau jau neabejojau, kad mano bičiulius graužia vėžys, kad reikalinga greita pagalba, kartu darėsi liūdna pagalvojus, kad praradau jų pasitikėjimą. Anksčiau gi neturėjome paslapčių, intymiausių reikalus patikėdavome vienas kitam, o dabar saugojasi manęs lyg priešo.

Bet likęs su kuriuo vienu iš jų, pajusdavau seną nemeluotą draugiškumą, prielankumą man. Tačiau nei vienas nei kitas nepravėrė burnos, neprisipažino, kas juos žudo, daro pragarą iš namų.

Pradžioje net įtariau, kad koks pašalinis žmogus, kokia moteris ar vyras traukia kurio dėmesį, bet greit atmečiau tą prielaidą. Toji liga nepaprastai greit pastebima, jos ilgai nenuslėpsi.

Kartais, naminiam žaibui trenkus, lyg pagaudavau, kur taikoma, bet tai mažai tepadėjo, nes tikroji prasmė glūdėjo kažkur giliau. Kartą, grįžę iš

naktinio klubo, kurį laiką kratėme jo programą, ir aš pagyriau magiką. Albinas, saldžiai šypsodamasis, pakratė galvą. Girdi, tu nežinai Verutės sugebėjimų. Kiekvienas magikas moka traukti triušius iš katiloko, bet ji, jei panorėtų, ir veršį iššvejo-tų.

Moteris greit nuleido galvą, slėpdama besipilantį raudonumą ir lūpos matomai suplonėjo. Tie tariamieji paglostymai darėsi labai nemalonūs, ir mano padėtis virto nepavydėtina, nes bet kada galėję prasiveržti nesuvaldoma, bauri audra, tuo labiau, kad antroji pusė nelikdavo skolinga. Jautą patį vakarą, mums prisiminus karą, politikus ir padarius išvadą, kad gero politiko savybė yra mokėjimas pasinaudoti proga, kartu nepriklausyti nuo jos, lig šiol nesikišusi, besiuvinėjanti Verutė murmtelėjo ne tai sau, nei tai mums: "Albinas ne pralenkiamas tuo atžvilgiu, visus politikus galėtų sukišti į maišą. Meistras.

Tie abejingi žodžiai, mesti pusbalsiu, matyt, buvo nepaprastai nuodingi, nes Albinui laikinai sugniaužė gerkle. Pirmieji sakiniai spraudėsi lyg per jėgą.

Kartais mane ėmė pagunda prisipirti vieną ar kitą prie sienos, tiesiai paklausti, kas juos ėda, bet instinktyviai jutau, kad sulauksiu melo ir tai mus galutinai atskirs, sunaikins ryšius, širdingumą. Taigi nedrįsau ryžtis.

(Bus daugiau)

DAIL. JUOZO BAGDONO SUKAKTUVINĖ PARODA

LB Vaižganto kultūros klubas New Yorke pradėjo savo veiklos sezoną š. m. rugsėjo 9, 10 dienomis surengęs dail. Juozo Bagdono kūrinių apžvalginę parodą jo 60 metų amžiaus ir 40 metų kūrybinio darbo sukakčiai atžymėti.

Oficialus parodos atidarymas įvyko rugsėjo 9 d., Kultūros Židinyje, Brooklyne. Parodą atidarė Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, primindamas, kad sukaktuvinių pažįsta nuo pat gimnazijos laikų, kada jo draugai gimnazistai su pavydu stebėjo jį, jautėda atradusį savo pašaukimą studijuoti dailę, kada kiti gimnazistai dar visai negalėjo apsispręsti, ką pasirinkti.

Dail. J. Bagdono kūrybinį kelią trumpai apžvelgė rašytojas ir dail. Paulius Juskus, pradėjęs tokiais žodžiais:

Kam teko skristi lėktuvu, tas pro langą matė nuostabius debesų kalnus, jų tarpuose pasirodydavo ir laukai, begalinės lygumos. Gal kas skrido naktį, kai už langų žaibavo, tas puikiai prisimena, kaip buvo pagautas nepaprastų reginių. Ūmai prasivėrė didelės erdvės, tamsuma liko tokia gyva, tokia švytinti ir judanti. Čia pat, ranka pasiekiami, skrido debesys, skubėjo kažkokie fantastiniai kūnai, kažkur toli gulėjo baltučiai nejudą debesėlių plotai.

Tas nušvietęs žaibas atidengė begalines erdves, ir toli matei todėl, kad buvai aukštai iškilęs, užkopęs lyg į didelį didelį kalną.

Tokį pat jausmą pergyveni, sustojęs prie dailininko Bagdono paveikslų. Juk tai žaibų nušvietos didžiulės erdvės, kur skraido milžiniški kūnai, kur suka ir juda visas kosmosas.

Dailininkas savo vaizduotės galia praskleidė tuo naujus neįprantamus ir tokius gražius ir tokius pagaunančius pasaulius. Dailininkas savo vaizduotės galia užkėlė kiekvieną ant aukšto kalno, iš kur gali dairytis ir mastyti apie žmogiškąją būti, gyvenimo prasmę. Iš tų aukštumų drauge pamatai ir pacio dailininko nueitą kelią. Štai atžymėta 60 metų amžiaus ir 40 metų skirta nuolatiniam kopimui į meno aukštumas, į tą kalną, iš kurio jis gali mum pašviesti savo talentingą kūrybą.

Šia proga esame susirinkę vaižgantiškai pasidžiaugti jo sukaktimi, pasidžiaugti, kad yra žmonių žaibų, kurie savo kūryba nušviečia mūsų būti.

Ir kokia ta būtis? Kokia? Kokie mūsų laikai? Visi tai žinome, patys pergyvename, tad pažvelkime, kaip mūsų mintis, mūsų pasąmonė yra išsakę dailininkas savo drobėse. Jis mūsų laikų nerimo dailininkas.

Prieš 40 metų jis tapė kitaip, nes buvo Lietuvoje, savo krašte, kur ir žmonės buvo kitoki. Jis priglobęs buvo prie

EMILIJA ČEKIENĖ

tėviškos žemės, prie jos peizažo, žmonių ir juos parodė savo drobėse. Vėliau jam teko daugkeliauti, jis surado naujus kraštus, naujus žmones ir naują didelį žmogaus nuvertinimą. Pamatė jis moderniojo žmogaus nerimą, jo dramatinę įtampą ir jo vienatvę. Ir visai tai perkėlė į drobę, parodydamas mūsų nerimą. Paveikslai tiesa, abstraktūs, bet jie turi dvasinį ryšį su dabartimi.

Ir šia prasme jo kūryba yra vertingas įnašas į mūsų moderniąją dailę.

Vaižganto klubui teko garbė palydėti jį į sukaktuvinį džiaugsmą ir pasveikinimus. Šis palydėjimas buvo daugiau simbolis, nes dailininkas, pats turėdamas didelę organizacinę praktiką, surengęs daugelį parodų, ir šiuo atveju daugiausia triūsė.

Vaižganto klubas norėjo paskatinti lietuvių kūrybą, ją labiau įtvirtinti mūsų laike, prikalbėjo dailininką susitelkti ties monografija. Ir štai toji monografija jau ant stalo. Tikrai tai pirmą tokia paroda New Yorke, kur parodos proga atnešama ir išsami ir plati dailininko monografija. Išleidimą įgalino tik meno entuziastai, ir Vaižganto klubui čia teko padidinti jo prasmę.

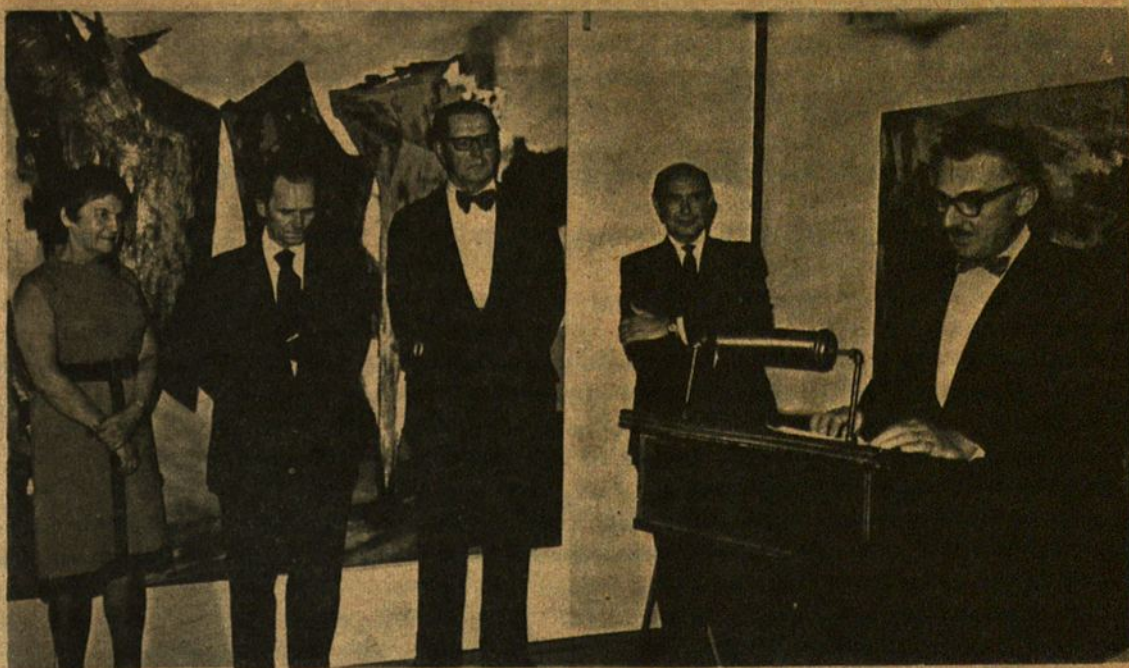
Knygoje apžvelgtas dailininko gyvenimas, sudėta jo daugybė kūrinių. Pradedama jo realistiniais paveikslais, paskui palaipsniui perinama prie abstrakto, baigiama keramika, jo skulptūra. Knyga puikiai pavaizduoja, kaip vystėsi pats dailininkas, jo idėjos ir jo laki vaizduotė.

Man teko knygai parašyti tekstą, tai nekarstosi, kas ten parašyta. Kviečiu visus išgyti knygą. Jūsų dėmesys knygai paskatins klubą organizuoti ir kitų dailininkų monografijas.

Vaižganto klubas džiaugiasi galėdamas savo sezone pradėti šią dail. Bagdono sukaktuvinę parodą, nuoširdžiai sveikina visus, o labiausiai patį sukaktuvininką. Dirbkite ir toliau su tokiais patyčiais atkaklumu, užsidegimu, darbštumu, dirbkite su meile menui ir su meile Lietuvai.

Ad multos annos! -- baigė savo žodį rašyt. Paulius Juskus.

LB New Yorke Apygardos pirm. A. Vakselis sveikinimo žodyje atkreipė dėmesį, kad dail. Juozas Bagdonas lietuviams yra brangus ir kaip visuomenininkas. Dail. J. Bagdoną mato me LB veikloje labai konstruktyviai besidarbuojantį LB rengiant metines dailės darbų parodas.

Dail. J. Bagdono sukaktuvinės parodos New Yorke atidaryme kalba LB New Yorke apyg. pirm. A. Vakselis. Iš kairės stovi LNF pirm. E. Čekienė, dail. J. Bagdonas, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir Darbininko redaktorius P. Juskus.

das. Vargan patekusių lietuvių reikalai sulaukia jo BALFo darbe. Dailininkas jau eilė metų yra BALFo centro valdybos sekretorium, o šiuo metu ir reikalų vedėjo pareigose.

Juozas Bagdonas, būdamas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariu ir II-jo skyriaus valdybos nariu, labai nuoširdžiai atlieka savo įsipareigojimus. Daugelį metų atstovavo ALTo vietos taryboje, o taip pat ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdyboje. Taigi, sakė A. Vakselis, dail. J. Bagdonas nėra vien tik dailininkas sau, jis savo laiką ir patyrimą skiria visiems lietuviams. Lietuvių Bendruomenės vardu sveikinu mielą sukaktuvininką šios dvigubos sukakties proga ir linkiu jam valstybinės mūsų

ŽURNALISTAI RENGIA CHICAGOJ VYTAUTO ALANTO PAGERBIMĄ

Jurgis Janušaitis

Labai mažame, ramioje kampelyje -- Sidabrave, prieš septynias dešimtį metų mėlyną tėviškės dangų išvydo Vytautas Alantas, rašytojas, žurnalistas, beletristas, dramaturgas, publicistas ir šakotos veiklos vyras.

Trispalvės ženkle ir toliau padėti lietuvių išeivijai žengti Lietuvos išvadavimo keliu, -- baigė A. Vakselis.

Žodžiu dar sveikino LNF pirm. E. Čekienė, New Yorko ALTo pirm. P. Ažuolas. Raštu Balfo pirm. kun. V. Martinus, ALT S-gos pirm. T. Blinstrubas ir New Yorko skyriaus pirm. A. Koncė.

Programai vadovavo dail. Jonas Rūtenis pristatęs ir dailininko gyvenimo palydovę p. V. Bagdonienę. Trumpų padėkų žodžiu atsakė pats sukaktuvininkas. Po oficialios dalies buvo kavutė. Paroda tęsėsi ir sekančią dieną. Aplankė virš poros šimtų žmonių. Buvo išstatyta 73 kūrinių įvairaus formato, išimtinai visi modernistiniai.

Tačiau yra ir antroji jo sukaktuvinio kelio dalis išsami atvaizduota ta proga jo išleistoje monografijoje, kurioje nušviestas visas dailininko kūrybinis kelias 80 puslapių liuksusiniame leidinyje, su apie 70 jo kūrinių nuotraukomis pradedant jo kūrybos pirmąjį laikotarpį ir iki šių dienų.

-- Jo tapyboje slypi šių dienų filosofinė mintis. Tai dabarties žmogus, žmogus pilnas nerimo, amžinai daužomas, amžinai skaldomas. Žmogaus mintys ir jausmai veržiasi, kaip ugnikalniai. Žmogus pats keliauja toje erdvėje, kur šurpu ir net liūdina. Dailininkas nesugundė pasiduoti kokiame mados šablonui. Jis išsaugojo savo individualybę, išsaugojo savo sukurto pasaulį, kaip rašoma monografijos įvade.

Leidinių išleido LB Vaižganto Klubas, redagavo ir spaudai paruošė P. Juskus, to klubo pirminkas. Tai įdomi, istorinė dailininko J. Bagdono kūrybos apžvalga ir puiki dovana kiekvienam lietuviui.

Sidabravas, mažytis bažnytkaimis, pačioje Aukštaitijos širdyje. Šios vietovės vardas labai ir labai retai tesuminamas. O ir jamegi prieš daugelį metų, nors trumpai, klebonavo šviesios atminties didelis Lietuvos sūnus, rašytojas kan. Tumas-Vaižgantas.

Tai romantika dvelkiasis kampelyje, važiudamas iš Šiaulių, pro Radviliškį, Šeduvą į Panevėžį, antros rūšies vieškelio, būtinai poilsui stabtelėsi ir Sidabrave. Tave čia pasitinka augalų beržų svyrūnėlių graži alėja, vedanti į gražią, akmenų bažnyčią, kurią apjuosia akmeninė tvora dideliame šventoriuje. O už bažnyčios - kapinaitės, kurios, priglaudusios šios apylinkės gyventojus, tylios ir ramios, vasaros metu pražysta jazminais, alyvomis, jurginiais ir kitomis gėlėmis. O už jų į plačias lankas nuskubėjęs sriaunus upelis Kiršinas, kurio krantus saugo ramūs, šakas nuleidę gluosniai.

Tokioje gražioje apylinkoje vaikystės dienas praleido ir dabartinis mūsų ažuolas Vytautas Alantas. Gal būtų ši rami vietelė, kupina romantikos Vytautui ir įkvėpė sielon kūrybinių galių, kuriomis po daugelio metų taip plačiai ir šakotai išsiskleidė, lyg tie jo gimtojo bažnytkaimio beržai.

Sidabravas ir manoji tėviškėlė. Netoli nuo jo ir manasis gimtinės kaimas. Tad Sidabravas mums su sukaktuvininku ir mielas ir brangus.

Nors gimėme toje pačioje parapijoje, bet Vytautą Alantą pažinojau daug vėliau, nepriklausomai. Lietuvoje iš knygų, jo raštų ir stebėdamas jo dramatinį kūrinių Kauno valstybės teatre.

O kai išėjome į tremtį -- paspaudėme vienas kitam ranką jau kaip nuoširdūs parapijiečiai. Ir tikrai sidabravičiai džiaugiasi išauginę vyra, kuris savo visą gražų gyvenimą pašventė kūrybai, kuris savo laime, išgyvenimais dalinosi su visais lietuvių tauta.

Nuėjęs gan ilgą gyvenimo kelią, išklajojęs tremties kelelius, Vytautas Alantas ir nevilies die-nose taip kalba: "Koks (Nukelta į 8 psl.)

Mėgiamiausias kranelis.

Vienas alaus mėgėjas kitam.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Antro Kaimo viešnage Clevelande

Antro Kaimo vakaras rugsėjo mėn. 16 d., su-
traukęs Nauj. parap. sa-
lėn arti 400 clevelandie-
čių, buvo maloni ir links-
ma pramoga, kurios lauk-
ta pilkoj ir monotoniškoj
kasdienybės rutinėj die-
nas bestumiant. Antras
kaimas žiūrovų neapvy-
lė. Aktorių kolektyvas,
vadovaujamas prievaiz-
dos A.T. Antanaičio, pa-
rodė didelį sugebėjimą,

susiklausymą, darnią
veiklą improvizuojant ar
ti 30 įvairaus dydžio,
įvairaus žanro ir turinio
vaizdelių. Aktorės Eglė
Juodavilkytė ir Jūratė
Jakštytė (abi studijuoja
dramaturgiją Chicagos
universitetuose) jau iš
pat pirmųjų vaizdelių pel-
nė šiltas publikos simpa-
tijas. Stiprūs (mums at-
rodė kaip tikri teatro
profesionalai) Romas Sta-

kauskas, Rimas Cinka ir
Vytautas Marčiukaitis. Kai
kuriuose vaizduose sek-
mingai įsiterpė ir pats
prievažda. Šviesas ir
garsų efektus rūpestin-
gai tvarkė Vincas Lukas.
Kai kuriuos dekoracijų
dalykus paruošė clevelandiečiai.
V. Žagarskas ir
Aukštuolis.

Programa užtruko
apie pustrėčios valan-
dos. Gal ir nebūtų dide-
lio nuostolio, kai ku-
riuos mažiau būdingus
dalykėlius praleidus?
Vaizdai, kaip "diploma-
tai", "Palikimas", "Rau-
donkepuraite ir vilkas",
"Klionė į praeitį", dau-
gumai žiūrovų, atrodo,
bus sudarę stipriausią
įspūdį. Paskutinysis ir
ilgiausias "Klionė į pa-
žadėtąją žemę" nesutei-
kė laukto efekto. Net sė-

dintieji pirmoj eilėj daug
žodžių nesuprato. Tat ką
jau sakyti apie žiūrovus
sėdinčius 20-je eilėje.
Lyg ir skubėta, neaiškiai
kalbėta, ir dėl to žiūro-
vų kaip reikiant nepagau-
ta, nesuprasta.

Antras kaimas, šaržu-
damas mūsų ateitį, atro-
do, pernelyg linkęs į tam-
siają tendenciją. Viskas
beviltiškai sensta ir nyks-
ta, o veiksniai nors ir apa-
kė ir vos begali vaikščio-
ti, vis dar pešasi... (Pas-
kutinio posėdžio išpū-
džiai). Išrinktosios Miss
Lithuania gražuolės 1975
ir 1990 m. pavaizduojant
patį nykimoprocesą. Ka-
žin, ar nevertėtų pagalvo-
ti ir ką nors sukurti apie
šviesesnę emigrantinės
Lietuvos ateitį.

Juk mes tikime ir lau-
kiame, kad po mūsų į
darbą stot veikli, gabi ir
susipratusi jaunoji lietu-
viška karta.

Iš viso, vertinant Ant-
ro Kaimo programą ir
pelnitai pripažįstant ta-
lentingam ir veikliam ko-
lektyvui nuopelnus, ten-
ka apgailestauti, kad mū-
sų kūrėjai per mažai su-
kuria gerų humoro ir sa-
tyros vaizdelių, kurie
gabių ir darbščių Antro
Kaimo aktorių pastango-
mis galėtų būti reikšmin-
gas mūsų visuomenės (o
ypač jaunuomenės!) nuo-
taikų ir pažūrų brandini-
mo veiksnys. Čia turime
galvoje Antro Kaimo bei
jam panašaus kolektyvo
vaidmenį ne vien kaip
lengvo (kabaretinio) žan-
ro publikos linksmito-
jo, bet taip pat ir savo
rūšies visuomenės opini-
jos formuotojo. Ir tatau
būtų ytin sveikintina mū-
sų sąlygose, kada vis
mažiau ir mažiau progų
teturime pamatyti dides-
nių scenos veiklų pasta-
tymus, kada stipresnius
scenos veikėjų kolekty-
vus tegali turėti tik di-
džiosios kolonijos. Mažo-
sios gi, neišstengdamos
savo teatro suorganizuo-
ti, o taip pat negalėdamos
pakelti per didelių finan-
sinių išipareigojimų,
taip ir neturi progos sce-
nos menu pasidžiaugti.
Tat toks kolektyvas kaip
Antras Kaimas būtų be
galo brangus įnašas mū-
sų kultūrinį gyvenimą.

Linkime sėkmės ir nuo
latinio tobulėjimo Ant-
ram Kaimui ir daug asme-
ninės laimės ir tikro pa-
sitenkinimo jo simpatin-
gam kolektyvui! (K)

PLATING FORMAN
Immediate opening for a plating fore-
man with experience in nickel and
chrome zinc die-cast plating. One to
three years supervisory experience
preferred. Experience with decorative
hardware is desired but not essential.
This is an excellent opportunity
which will provide security and po-
tential for growth for the qualified
applicant.
Send confidential resume to —
PERSONNEL OFFICE
NATIONAL LOCK DIVISION,
KEYSTONE CONSOLIDATED
INDUSTRIES
1902 7th St., Rockford, Ill. 61101
815-962-4455
An Equal Opportunity Employer (73-76)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDELIOUS.Už paprastus indėlius moka **5%**Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki
\$20,000.00.Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS
skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiš-
kinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus
didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-85526712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-249713515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELE
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

MACHINE BUILDERS

Experienced for leader in automation field. Night shift
operation. Must have experience in heavy machine tool
industry.

Apply in person to:

CROSS-FRASER

DIVISION OF THE CROSS CO.

17801 E. 14 MILE RD. FRASER, MICHIGAN

An Equal Opportunity Employer (70-74)

ELECTRICAL CONTROLS DESIGNERS

for leader in automation industry. Must have relay and
solid state experience.

Apply in person

CROSS-FRASER

DIVISION OF THE CROSS CO.

17801 E. 14 MILE RD. FRASER, MICHIGAN

An Equal Opportunity Employer (70-74)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Mes esame
labai
suinteresuoti parodyti
Jums kaip naudotis CTS.
Lengvai.

Tik pasakykit mums kur Jūs gyvenate, kur ir kada Jūs
norite važiuoti ir mes atsiųsime asmeninį tvarkaraštį.

name _____

address _____

city _____

zip _____

destination _____

arrival time _____

Mail to CTS: 1404 E. 9th St., Cleveland, O. 44114

CTS

nėra sunku naudotis.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ABITURIENTŲ PRISTATYMAS CLEVELANDE VISUOMENEI

Š. m. spalio 21 d. įvyks ketvirtasis abiturientų pristatymas Clevelando lietuvių visuomenei.

Žemiau spausdiname šių metų abiturientų nuotraukas.

Danutė Sušinskaitė studijuos Cleveland State universitete humanitarinius mokslus.

Rita Balytė studijuos Ursuline College meną ir kalbas.

Liucė Garlaitė studijuos Kent State universitete pedagoginius mokslus.

Romas Pliodžinskas studijuos Cleveland State universitete griežtuosius mokslus.

KETVIRTOJO ABITURIENTŲ PRISTATYMO CLEVELANDE BELAUKIANT

Spalio 21 įvyks ketvirtasis abiturientų pristatymas lietuvių visuomenei Clevelande. Kaip ir pernai, jį rengia jaunimas: Clevelando Lietuvių Studentų Sąjunga ir jai talkina LB Ohio Apygardos Jaunimo Sekcija. Džiugu pastebėti, kad visi aktyvieji šio parengimo organizatoriai yra buvę pirmųjų abiturientų pristatymų dalyviai.

Pirmieji trys užsimojimai praėjo su dideliu pasisekimu. Jie buvo palankiai sutikti ir vyresniųjų ir jaunesniųjų tarpe. Daug prie šios idėjos išpopuliarinimo prisidėjo Dirva, nepagailėdama savo skiltyse palankaus žodžio, bei skoningai atspausdintų gimnazijas baigusių ir studijas pradėdantiųjų nuotraukas. Rengėjai nuoširdžiai dėkingi Dirva už pažadą ir šįmet talkininkauti. Kaip ir anais kartais, tikimasi ir gausios Clevelando lietuvių paramos.

Pirmąjį abiturientų pristatymą palankiai vertinant spaudoje buvo iškelta, ar betikslu abiturientų vardais vadinti asmenis, kurie jau pradėjo studijas universitetuose.

Abiturientų sąvoką šioms išsiskirti atžymėti pasilieka ir šįmet. Tai daroma ne vien tradicijas palaikant. Ši abituriento sąvoka ne tik tiksliai nusako užsibrėžtą tikslą, bet taip pat labai akivaizdžiai primena Lietuvos laikų tradicijas. Jos šiandien mums yra labai naudingos tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų kartu prasmingesniam dialogui palaikyti.

Gimnazijos baigimas brandos atestatu atžymėtas, buvo labai svarbus įvykis abituriento gyvenime Lietuvoje. Jis ir buvo labai iškilmingai savuose rūmuose atžymėtas. Išsiskirti paprastai dalyvaudavo netiktėvai bei giminės, bet ir gausus būrys plačiosios visuomenės.

Išsivijoje mūsų jaunimas ne tik svetimoje mokykloje turi mokytis, jis yra išblaškytas daugelyje mokyklų. Pavasaryje mokslą jos baigia ne vienu laiku. Baigusieji tuojau išsiskirsto stovyklose, atostogosna ir tt. Be to, vasaros karščiai iškilmingam pobūdžiui nėra tinkamas metas.

Nukeldami šį jaunų žmonių pagerbimą rudeniop, rengėjai abiturientų sąvoka paliko tik kaip progą, kurios dėl čia išvardintų priežasčių nebuvo galima anksčiau atlikti.

Abituriento sąvoka šioms išsiskirti reikalinga ir dėl to, kad visi žinotume kokius žmones ir už ką norime pagerbti. Vien brandos atestato išsivijimas jauno žmogaus gyvenime yra didelis įvykis. Išsivijoje šalia jo yra ir dar kitas didelio dėmesio vertas motyvas, būtent: sava lietuviška visuomenė. Jos dėmesiui, pasididžiavimui, pagarbai ir džiaugsmui pristatomas gausus būrys subrendusių jaunų žmonių. Tai, nelyginant,

graži lietuviško derliaus šventė. O jai švęsti, žinoma, geriausias metas -- auksinis ruduo!

Džiugu, kad tos šventės reikalingumu karštai persiėmė jaunesnioji karta. Tas tik parodo, kad ir jiems lietuviškos tradicijos ir labai įdomios ir vertingos. Tad ir linkime rengėjams sėkmės ir clevelandiečių lietuvių gausaus pritarimo. Tiesa, šventėje ir šįmet tikimasi svečių ir iš kaimyninių miestų -- Pittsburgho, Detroito, Columbus ir kitur. (a)

Birutė Šontaitė studijuos John Carroll universitete pasiruošimą medicinai.

Aldona Mikoliūnaitė studijuos Cleveland State universitete fiziką.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ NAMAI — PAGRINDINIS TIKSLAS

Š. m. rugsėjo 8 d. Europos Travel Service salėje įvyko Clevelando lietuvių organizacijų pirmininkų bei atstovų susirinkimas, šauktas Lithuanian Village direkcijos ir finansų komisijos. Susirinkimo tikslas buvo painformuoti organizacijas apie Lietuvį Namų statybos eigą bei finansavimą ir paraginti organizacijas daugiau įsigyti akcijų.

Kalbėjo direkcijos vardu Z. Dučmanas, planavimo komisijos pirm. inž. V. Vinclovas ir finansų komisijos pirm. E. Stepas. Buvo pabrėžta, kad Lietuvį Namai

Clevelando lietuvių organizacijų pirmininkai ir atstovai dalyvavo rugsėjo 8 d. Lietuvį Namų finansinės komisijos sušauktame informaciniame susirinkime.

GROPP for CONGRESS

Elect this experienced, trained, qualified man to represent YOU in the 22nd DISTRICT

SERVICE... IN THE BOLTON TRADITION

GROPP for CONGRESS Committee
Honorable Frances P. Bolton, Chairman
325 Maylee Bldg., Cleve. Hts., O. 44118

yra retas ir didesnio masto įvykis Clevelande, todėl atitinkamai reikia planuoti ir finansuoti. Dar reikia 47-000 dol.

Susirinkime dalyvavo 27 asmenys atstovaujant 18 organizacijų.

Susirinkimui pirmininkavo E. Stepas ir sekretoriavo Jurgis Malskis.

Susirinkimas vienbalsiai priėmė sekančio turinio rezoliuciją:

"Clevelando lietuvių organizacijų pirmininkai bei atstovai, išklause Lithuanian Village direkcijos, finansų ir planavimo komisijų pranešimus naujųjų Clevelando Lietuvį Namų reikalų, pasižada ir įsipareigoja moraliai ir materialiai remti Lietuvį Namų statybą. 1972-1973 metų veiklos vienas pagrindinių tikslų yra Clevelando Lietuvį Namų statybos reikalai. To prašoma laikytis ne tik organizacijų narių, bet ir visų Clevelando ir apylinkių lietuvių."

• **Clevelando šauliai** rugsėjo 10 d. turėjo šaudymo pratimus. Geriausiu taiklumu pasižymėjo: K. Korsakas ir K. Bruožis. Po šaudymo, šauliai žalioje gražioje gamtoje pasivažiavo ir linksmiai praleido sekmadienio popietę.

• **INŽ. ALGIS RUGIENIUS** atvyksta į Clevelandą rugsėjo 29 d. kalbėti Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę subatvakary, penktadienį, 8 val. vak. Europa Travel Service, 911 E. 185 St.

Prelegentas žinomas jaunas visuomenės veikėjas: PLB Tarybos narys, aktyvus akademikas, Dievo Apvaizdos parapijos Detroito tarybos narys, bei parapijos statybos komiteto pirmininkas. Nepraleiskime progos išgirsti šį jauną intelektualą.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais** kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

TAUTOS ŠVENTĖ CLEVELANDE

LB Clevelando apylinkė Tautos šventės minėjimą pravedė rugsėjo mėn. 16 ir 17 d.d. Pradėta iškilmingu aktu Nauj. parapijos salėje. Dalyvavo apie 400 žmonių jų tarpe gausus būrys mūsų senosios kartos žmonių ir ypač džiuginantis būrys jaunimo. Aktas pradėtas Tautos Himnu. Po to sekė trumpa, bet prasminga ir daug pasakanti Alg. Kasulaičio kalba.

Pedagoginių kursų studentas Romas Kazlauskas gražiai padėklavo "Švitrigailos prieisaką" iš B. Sruogos "Milžino Paunksmės".

Didžioji vakaro dalis skirta linksmam ir įvairiam Antro Kaimo programai (jos įvertinimą dedame skyrium. Red.)

Stebint ir klausantis žiurovų nuotakas ir pastabas, teko iš tūlių asmenų nugirsti, kad šios rūšies spektaklis nesąsuderinamas su Tautos šventės minėjimo ir rimties dvasia. Yra mūsų šioje tam tikra kategorija rimtai ir sielvartingai nusiteikusių asmenų, kurie skelbia, kad akivaizdoje sunkių mūsų tautai laikų nebūtų priimtinas bet koks linksmesnio pobūdžio pasireiškimas minint Tautos šventę. Bet yra ir kitaip nusiteikusių. Ypač jaunoji generacija, kuriai gal kiek kitaip atrodo visa lietuvių tautos likiminė problema, negu vyresniajai kartai, taria, kad gana verkė lenti ir aimanuoti, iki nusibodimo skelbiant, kad Lietuva yra pavergta... Reikia veikti ir kovoti. Vien tik aimanavimais Lietuvos neišvaduosime...

Yra istorijoje randamų davinių, kad jau pabaigoje XIV šimtmečio rugsėjo 8 d. kasmet buvo švenčiama Lietuvoje kaip savo rūšies derliaus nuėmimo ir padėkos diena. Įvairaus pobūdžio apeigų, linksmybių ir pramogų turėta net ištisą mėnesį. Gal dėl to ir Vytauto D. karūnavimas buvo numatytas tam laikui? Juk Lietuva Vytautui D. valdant buvo pasiekusi savo galybės ir garbės apogejaus. Tat būta kuo pasidžiaugti ir pasididžiuoti... Tęsiant ir palaikant tą istorinę tradiciją, todėl ir linkstama Tautos šventės minėjimui duoti linksmesnį ir gaivesnį antspalvį. Pasiakalbėję su T. šventės minėjimo ir to vakaro programos rengėjais, susidarė įspūdis, kad buvo nusistatymas šios minties laikytis ir šį kartą. Norėta taip pat daugiau pritraukti jaunosios kartos, kuri, kaip jau gerai žinoma ir visuotinai pastebėta, labai nenoromis ir negausiai dalyvauja mūsų rengiamuose minėjimuose su rimta ir griaužia programa.

Pagirtinas šventės rengėjų nusistatymas duoti įėjimo bilietus pensininkams, studentams ir moksleiviams papiginta kaina.

Po gana ilgai nusitęsusių Antro Kaimo programos buvo vaisės ir pasisvečiavimas. Čia jau tenka pripažinti nuopelnus Clevelando Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos moterų šaulių sekci-

jai, kurios vadovė O. Mikulskienė su šios sekcijos narėmis (Malskienė, Šarkauskienė, Čiuprinskienė, Smelstoriėnė, Kežienė, Miglinienė, Grincienė, Čaplinskienė, Langienė, Neimaniėnė, Jonaitienė, Sadauskienė ir Mikoliūnienė), talkinant kuopos šauliams suruošę tikrai jaukų, tvarkingą ir gerą pobūdį. Kas be ko, ir bendruomenės talkininkų laikomas "atsigaivini-mo" baras prie to visko sekmingai prisidėjo. Šios rūšies talka arba bendradarbiavimas ruošiant didesnio masto rengimus, pasikviesti ir kitas, bendruomenės apylinkėje veikiančias organizacijas yra gera ir pagirtina idėja.

Šventės minėjimas užbaigtas iškilmingomis maldomis abiejose liet. parapijų bažnyčiose. Šv. Mišias už Lietuvą Nauj. parapijoje atnašavo kun. J. Angelaitis, o Šv. Jurgio parapijoje kun. Kęst. Žemaitis. Jo pamokslas ir ypač graži malda už Lietuvą buvo labai gražiai pritaikinta šventės idėjai. Šv. Jurgio bažnyčioje per Mišias giedoja Čiurlionio ansamblio choras vad. muz. Alf. Mikulskiui. Didingai ir jaudinančiai skambėjo jų giesmės!

Bendra išvada: Tautos šventės minėjimas pavyko gerai. Pagirtinas LB apylinkės pirmininko J. Malskio, parengimų vadovo Br. Gražulio ir kitų valdybos narių bei bendradarbių darbštumas ir sugebėjimas viską sklandžiai suorganizuoti ir praveisti... (Tks)

SICLO DARBA

Pensijon išėjusiai porai, prie mažos privačios mokyklos, duodamas 3 kambary butas už sargo darbą. Heights rajone. Skambinti 221-1408 savaitės dienomis. (71-74)

MACHINE REPAIRMAN

Must be skilled in light to medium machine repair and have knowledge of hydraulics and pneumatic equipment second shift.

Standard Products Co.

2130 West 110 St.
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (72-75)

ROAD DRIVERS

NEEDED
5 years experience. With good accident record. Must meet D.O.T. requirements.

APPLY

JONES MOTOR CO.
4945 BRECKSVILLE RD.
RICHFIELD, OHIO

An Equal Opportunity Employer (72-74)

PLASTER-JOB SHOP EXP.

WILLING TO WORK AND TAKE CHARGE CHANCE TO BECOME PART OF COMPANY FOR THE RIGHT MAN

HUDSON PLATING SERVICE INC.

51 S. MAIN ST., HUDSON, OHIO (71-73)

MANUFACTURERS of ROLL FORMS MACHINES and RELATED EQUIPMENT. Expanding operations have immediate openings on 1st & 2nd shift—for

MACHINISTS
TURRET LATHES OPERATORS
FORM TURNING LATHES OPERATOR

ROLL OPERATORS

ROLL FORM DESIGN INC.
722 Taylor St., Grand Haven, Mich. (70-74)

CONSTRUCTION EQUIPMENT SERVICE MANAGER

HIGHLY QUALIFIED
Locate in Atlanta, Georgia to manage the largest International Construction Equipment shop in the state. Must have CE shop supervisory experience. Enjoy excellent working conditions and full fringe benefits. Send complete resume to

B. E. MILLER
TRI-STATE TRACTOR CO.
P. O. BOX 1414
ATLANTA, GEORGIA 30301 (70-72)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• ALT S-gos valdyba savo bendrarašty Nr. 4 skyrių valdyboms pastebi, kad kai kurių ALT S-gos skyrių veikla, jų rengiami pasirodymai ar įsijungimas į bendrąją vietos lietuvių veiklą lieka nežinomi kitų, o dažnai ir tos pačios vietovės, platesnėms lietuvių sluoksniams. Ir tai todėl, kad šie skyriai nepasirūpina pranešti spaudai. Ir Dirva, negavusi jokių žinių, nieko negali paskelbti.

S-gos Valdyba siūlo, kad kiekvienas skyrius turėtų bent vieną narį, kuris būtų įpareigotas apie savo skyriaus platesnės reikšmės lietuvišką veiklą tuoj parašyti Dirvai.

Dirva mielai spausdins tokius aprašymus ir nuotraukas iš s-gos skyrių ar jų narių veiklos.

• Valstybės Departamente rugsėjo 14 d. lankėsi Algimantas Gureckas ir Arvydas Barzdukas, kur su Pabaltijo skyriaus viršininku Edward Hurwitz turėjo pokalbį ir įteikė JAV LB cv memorandumą dėl JAV konsulo Gleysteen lankymosi Lietuvoje.

• Stepas Vykintas, Dirvos bendradarbis Europoje, neseniai atlikęs kelionę po Italiją, Šveicariją ir Austriją, vėl grįžo Vokietijon, kur nuolat gyvena.

NEW YORK

• BALFo centro valdyba rugsėjo 13 d. posėdžiavo centro įstaigos patalpose, Brooklyne, N. Y. Buvo svarstyta BALFo seimui pasirengimo darbai. Seimas įvyks spalio 28 dieną, Detroite, Mich., Lietuvių Namuose. Paskirta eilė pašalpų ir diskutuoti kiti reikalai.

Posėdyje dalyvavo visi valdybos nariai, o taip pat ir buvęs reikalų vedėjas kun. P. Geiščiūnas šiuo metu gyvenąs Putnam, Conn.

BALFo cv pirmininkas kun. Vaclovas Martinkus lankėsi Chicagoje, kur jis tarėsi su BALFo čikagiečiais veikėjais veiklos klausimais.

• Liudas Tamošaitis, LNF valdybos narys, žino-

mas lietuvių spaudos foto korespondentas, grįžo iš ligoninės, kur jam buvo padaryta operacija, sėkmingai sveiksta namuose, Woodhavene, N. Y.

• Antanas Jurgėla, ALT S-gos 1-jo skyriaus ilgameitis valdybos narys, SLA, ALT ir kitų organizacijų veikėjas, po širdies atakos guli vienoje New Yorko ligoninėje.

• Dr. Domas Jasaitis, iš New Yorko atsigulė į Carney ligoninę Dorchester, Mass. tyrimams, kur jam buvo rugsėjo 18 dieną padaryta operacija ir sūnaus dr. Stasio Jasaičio globoje sveiksta.

Dr. D. Jasaitis yra plataus masto visuomenininkas.

ELIZABETH

• Tautos šventės minėjime ir ALT S-gos Elizabetho skyriaus 20 metų gyvavimo sukaktuvėse pagrindinės kalbas pasakys atvykę iš Chicago Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas T. Blinstrubas. Meninę programą atliks sol. Aldona Stempužienė iš Clevelando.

Programai vadovaus Irena Vėblaitienė. Minėjimas įvyks š. m. rugsėjo 30 d., 7 v. v. Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second St., Elizabeth, N. J.

Visi lietuviai gausiai kviečiami atsilankyti.

WORCESTER

• Akademinių Skautų Sąjūdžio Worcesterio skyrius ruošia savo tradicinę metinių šventę, kuri įvyks 1972 m. spalio mėn. 7 d. Maironio Parke, 52 So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, Mass. Šventėje kviečiami dalyvauti visi Atlanto rajono skautai-ės akademikai ir svečiai iš artimesnių ir tolimesnių vietovių.

Šventės užbaigimui yra ruošiamas koncertas, kurio programą išpildys Clevelando Vyrų Oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko ir so-

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS ELIZABETHO SKYRIAUS VALDYBA

KVIEČIA JUS DALYVAUTI

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIME

ir

SKYRIAUS 20 METŲ SUKAKTUVĖSE

1972 m. rugsėjo mėn. 30 dieną, šeštadienį,

LIETUVIŲ LAISVĖS SALĖJE,

269 SECOND STREET, ELIZABETH, NEW JERSEY.

Kalbės iš Chicago atvykę

ALT pirmininkas dr. K. BOBELIS ir

ALT S-gos pirmininkas T. BLINSTRUBAS.

Meninę dalį išpildys sol. ALDONA STEMPUŽIENĖ.

Akompanuoja Albinas Prižgintas.

Programa praves IRENA VEBLAI TIENĖ

Minėjimo pradžia 7 val. vakare.

Auka tik \$12.00 asmeniui.

Po programos gardi vakarienė ir linksmi šokiai.

BALFo Chicago apskrityje ir skyrių dalis atstovų, kurie rugsėjo 3 d., Laisvosios Lietuvos redakcijos patalpose buvo susirinkę bendram posėdžiui aptarti Balfo šalpos reikalus. Iš kairės: K. Jukna, V. Šimkus, K. Januška, Ed. Litvinas, K. Laucius, V. Žilinskas, F. Sereičikas, J. Mackevičius, R. Simonaikaitienė, V. Baleišytė, E. Markūnienė, O. Zailskienė, V. Mankus ir J. Litvinas. P. Maletos nuotrauka

listė Irena Grigaliūnaitė. Po koncerto — šokiai.

CHICAGO

• Mirusio Lietuvoje žymaus visuomenininko a. a. Zigmo Toliušio mirties metinių minėjimas rengiamas ateinantį sekmadienį, rugsėjo mėn. 24 d., 12 val. Mėnės salėje — 2515 West 69 Street, Chicago, Ill.

Trumpai kalbės teisininkai Mečys Mackevičius, Jonas Našliūnas ir Petras Stravinskis. Minėjimui vadovaus L. Šmulskštys. Įėjimas visiems laisvas.

V. Alanto pagerbimas...

(Atkelta iš 5 psl.)

juodas likimas persekioja mūsų tautą! Sakyčiau, rašančiojo padėtis komiška, kai tragiška. Rašyti tau niekas neliepia ir neverčia, o vis dėl to nerašyti negali. Kai parašai nebeneri ir tiesiog bijai, kad tavo rankraščių nesugriaužtų pelės ir pradėdai ubagauti, kad kas padėtų juos išleisti... Guodžiasi rašytojas, ilgas naktis išrymojęs prie rašomosios mašinėlės, prie gimstančio kūrinio.

Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba užsimojo gražų darbą — spalio 1 d., sekmadienį, 4 val. Jaunimo Centre, Chicagoje suruošti kultūrinę — meninę akademią su sukaktuvininku Vytautui Alantui pagerbti.

Pats sukaktuvininkas atvyks iš Detroito. Apie jo šakotą ir visokeriopą veiklą, kūrybą, darbus kalbės iš Los Angeles atvykęs žurnalistas — rašytojas Bronys Raila. Meninėje dalyje akto-

Koncerto Philadelphijoje belaukiant

J. Bubelis

Miela sutikti tokią asmenybę, kuri besirūpindama kitų laime ir gerove pasidžiaugia tame atradusi ir savąją. Lygiu

riai Leonas Barauskas, Jonas Kelečius ir kiti duos mažytę, bet žavią Vytauto Alanto dramatinę kūrybos detalę. Ji tikrai bus graži, židrovą džiuginanti.

Akademijos metu bus pristatyti visuomenei jau nieji spaudos bendradarbiai, gavę rašymo paskatos premijas iš Daužvardžio fondo.

Taip pat bus pristatytos Vytauto Alanto paskutiniuoju laiku išėjusios knygos.

Akademijos pabaigoje visi dalyviai prie vaišių turės progos arčiau pažinti sukaktuvininką, gauti jo autografus ir nuoširdžiai pabendrauti. Atsimintina, kad įėjimo auka labai mažytė, išlaidoms padengti.

Tikimasi, kad Chicago lietuvių visuomenė į šią akademią atsilankys, ja domės, nes ji bus išskirtinai įdomi.

Amžiai, žmonės praeina, tik kūryba lieka nemari. Tad išievojimoje ypač mums kiekvienas kūrėjas brangus. Brangus ir Vytautas Alantas, kuris lietuvių tautos kūrybos kelyje įmynė ilgai išliekančias pėdas, kuris kiekvienam iš mūsų yra atidavęs ir savo gyvenimo dalelę.

Mielą sukaktuvininką suiksime Chicagoje, o šia proga jam dar ilgų ir kūrybingų metų.

menko kultūrinio ir meno požiūrio lygio pasirodymą, pasikviečiant mūsų išskiliuosius meno žmones. Šį kartą yra ruošiamas mūsų žymiųjų solistų D. Stankaitytės ir St. Baro koncertas, rugsėjo 30 d. 7:00 val. vakaro Lietuvių Muzikalinėje salėje (2715 E. Allegheny Ave.) Philadelphijoje. Po koncerto seks pasilinksminimas ir veiks bufetas.

Kai kam kelia nemažą nuostabą, kad ALT S-gos Philadelphijos skyrius nariais yranegausus ir jo kasoje piniginiai ištekčiai menkoki, o rizikuodami ryžtasi tikro meno visuomenei pristatyti neatmesdami galimybę iš renginio ir finansinį nuostolį pakelti... ir jie solidarai tą padaro. Pasididžiuti. Tad vietos ir apylinkių lietuviškoji visuomenė turėtų itin susidomėti ir į koncertą atsilankyti.

Rūškanos mūsų išeivisko gyvenimo dienos tolydžiai bėga toliau nešdamos įvairiausius rūpesčius ir dvasios sukrėtimus, tai tą reta proga dera pasinaudoti, šia rengiama dvasios kultūrine atgaiva, o tuo pačiu siekiant ugdyti ir broliškumą, kad lietuviai pas lietuvi visada turi rasti bendro reikalo supratimą ir dalinimosi džiaugsmiais, vargais ir rūpesčiais kas pragyventa ar spėlioti ką nežinomoji ateitis mums žada.

PADEKA

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania nuoširdžiai dėkoja už aukas prisijusias Korp! Klestėjimo ir Stovyklos Fondui: V. Girniui, Vytautui Aglinskui, J. Andrašiūnui, Eugenijui Bartkui, J. Gaižučui, Juozui Butkui, Aleksui Griauzdei ir Korp! Neo-Lithuania Philadelphijos skyriaus valdybai.

Taip pat didelė padėka Lietuvos Nepriklausomybės Fondui už paaugotas knygas.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

ŽIEMOS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

KAINA TIK \$619.00.

ISVYKSTA IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

1972 M. GRUODŽIO 21 DIENĄ

GRUPĖJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS.
NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway

South Boston, Massachusetts 02127

Tel. 617-268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

Stovykloje netikėtai susitikę 1938 m. Korp, Neo-Lithuania technikos sekcijos valdybos nariai: Vincas Grudzys, Jonas Gaižutis (buv. pirmininkas) ir Juozas Butkus. Alg. Butkus nuotrauka